

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ 14/3/2023

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Λοιπόν είσαι ο;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ο Ηλίας Κατωπόδης.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ας ξεκινήσουμε από την αρχή, πότε γεννήθηκες, πού γεννήθηκες, ποιο είναι το background των γονιών σου;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Γεννήθηκα την 1^η Μαρτίου 1950 στην Καρυά Λευκάδας.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Είναι ένα χωριό ορεινό;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Είναι ορεινό χωριό στο κέντρο του νομού, εκείνη την εποχή είχε περίπου 3 χιλιάδες κατοίκους, σήμερα έχει 500.

Ήταν ένα χωριό αριστερών πεποιθήσεων, το λέγανε χαρακτηριστικά τότε μικρή Μόσχα όπως κάθε τέτοιο χωριό στην Ελλάδα. Ο πατέρας μου αντάρτης στον ΕΛΑΣ κι όταν εγώ γεννήθηκα ο πατέρας μου ήτανε στη Μακρόνησο, επάγγελμα τσαγκάρης.

Η μάνα μου από δεξιά οικογένεια, ο παππούς μου από τη μεριά της μάνας μου ήτανε στέλεχος του ΕΔΕΣ του Ζέρβα, ο πατέρας μου σώγαμπρος και θυμάμαι μέχρι που μεγάλωσα τι καβγάδες γινόταν στο σπίτι την περίοδο των εκλογών.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ανάμεσα σε πεθερό και γαμπρό;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ανάμεσα σε πεθερό και γαμπρό, όπου όμως αυτό το πράγμα έκρυβε και μία, (το διαπίστωσα αργότερα όταν ήμαστε εδώ στην Αθήνα), έτσι μία πολύ μεγάλη εκτίμηση μεταξύ τους, αλλά πλακώνονταν την περίοδο των εκλογών γιατί ποτέ δεν ψήφιζε ο παππούς αυτό που όλοι οι άλλοι στο σπίτι, η μαμά, η γιαγιά, η γυναίκα του παππού μου δηλαδή, ψηφίζανε αριστερά, ο παππούς εκεί επέμενε βασιλιά δεξιά και τέτοια.

Γραμματικές γνώσεις οι γονείς μου απόφοιτοι δημοτικού, ο πατέρας μου όπως επειδή ήταν έντονα πολιτικοποιημένος είχε μία καλλιέργεια, διάβαζε εννοείται την Αυγή τότε που κυκλοφορούσε, άλλη Αυγή από τη σημερινή να το διευκρινίσουμε. Και επέμεναν πάρα πολύ και οι δύο, ιδιαίτερα ο πατέρας μου, στο να μας δώσουν σε εμένα και την αδερφή μου που ήταν τρία χρόνια μικρότερη να διαβάζουμε βιβλία.

Θυμάμαι τον εαυτό μου σε ηλικία ξέρω εγώ 13-14 χρονών ο πατέρας μου να μου αγοράζει ας πούμε το «τα σταφύλια της οργής» ή το «άνθρωποι και ποντίκια» του Στάινμπεκ κι εγώ να τον ρωτάω, καλά εσύ δεν τους αγαπάς τους Αμερικάνους, πώς μου παίρνεις αμερικάνικο βιβλίο ή ξέρω εγώ τα βιβλία του Λουντέμη «ένα παιδί μετράει τα άστρα» και να κλαίω σε ηλικία 13, 14 χρονών. Επέμενε πάρα πολύ σε αυτό.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Το οποίο σε καθόρισε.

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Το οποίο με καθόρισε. Και πρέπει να πω ότι εγώ μεγάλωσα μέσα στο σπίτι με διηγήσεις για τον Άρη Βελουχιώτη, για τους τοπικούς καπεταναίους του ΕΛΑΣ και του Δημοκρατικού Στρατού στη Λευκάδα, για τους σκοτωμένους πάρα πολλούς, συγγενείς και ο περίγυρος, πάρα πολλοί σκοτωμένοι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Δικοί σου συγγενείς;

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Ναι. Με αυτά μεγάλωσα και πρέπει να πω ότι από πολύ μικρή ηλικία ήξερα πολιτικά πού ανήκω, χωρίς να έχω την πλήρη συνείδηση αυτού του πράγματος.

Θυμάμαι ένα περιστατικό, το 1964 είχα τελειώσει τη δευτέρα γυμνασίου και είχε κάνει μία περιοδεία τότε ο Μίκης Θεοδωράκης, να κάνω μια παρένθεση, στις εκλογές του 1964 κυβέρνηση της Ένωσης Κέντρου, πρωθυπουργός εκλέγεται ο Γεώργιος Παπανδρέου, η Λευκάδα μονοεδρική, βγάζει αριστερό Βουλευτή, όλοι οι Δήμοι και οι Κοινότητες της Λευκάδας αριστερούς Κοινοτάρχες και Δημάρχους.

Είναι χαρακτηριστικό ότι σε ένα διπλανό χωριό από το δικό μας Καλαμίτσι λέγεται, οι αριστεροί κατέβηκαν στις δημοτικές εκλογές του 1964, ο συνδυασμός δηλαδή πως λέμε σήμερα ξέρω εγώ Λαϊκή Συσπείρωση και τα λοιπά, αυτοί κατεβήκανε με επωνυμία του συνδυασμού Άρης Βελουχιώτης.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Τολμηρό πολύ αυτό.

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Πολύ τολμηρό, για τα χρόνια εκείνα πολύ τολμηρό.

Θυμάμαι λοιπόν το 1964 το καλοκαίρι έκανε μια περιοδεία ο Μίκης Θεοδωράκης, γινόταν μια μετεξέλιξη της Δημοκρατικής Κίνησης Νέων Γρηγόρης Λαμπράκης μετά τη δολοφονία του Λαμπράκη που ενωνόταν τότε με τη νεολαία της ΕΔΑ για να φτιάξουνε τη Δημοκρατική Νεολαία Λαμπράκη, έτσι;

Και είχε έρθει ο Θεοδωράκης στο χωριό, όπου με φωνάξανε εμένα χωρίς να είμαι Λαμπράκης τότε, 14 χρονών ήμουνα, αλλά εν πάση περιπτώσει μου

έδωσε μία μπάλα που ήτανε πολύ μεγάλη χαρά, γιατί τότε στο χωριό παίζαμε με κλωτσοσκούφια.

Στην τρίτη γυμνασίου που πήγα, το Μάρτη του 1965 ο Πρωθυπουργός τότε Παπανδρέου που ήταν και Υπουργός Παιδείας έβγαλε μία εγκύκλιο την περίφημη 1010. Αν googλάρετε εγκύκλιος 1010 έλεγε ότι αποβάλλονται από τα σχολεία όποιοι μαθητές έχουν σχέση με τη Δημοκρατική Νεολαία Λαμπράκη και είναι αριστερών πεποιθήσεων και τα λοιπά. Εγκύκλιος 1010. Και κάποιοι καλοθελητές λοιπόν θυμήθηκαν ότι το καλοκαίρι εμένα ο Μίκης Θεοδωράκης μου έδωσε μία μπάλα, επειδή ξημεροβραδιαζόμουνα και μέσα στα γραφεία της ΕΔΑ που ήταν εκεί στέλεχος ο πατέρας μου και ξεκίνησαν μία διαδικασία να εφαρμόσουν στην περίπτωση μου την εγκύκλιο 1010. Δηλαδή τι, να με διώξουν από το γυμνάσιο.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Μόνο στη δική σου;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Μόνο στη δική μου.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Δεν υπήρχε άλλος στη Λευκάδα;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Όχι, στο συγκεκριμένο στο γυμνάσιο του χωριού μου που ήτανε τριτάξιο κάποιοι ξεκίνησαν αυτή τη διαδικασία. Τώρα γιατί και πώς.. Και βέβαια επεμβήκανε Βουλευτής εκεί, ξέρω εγώ Κοινοτάρχες ότι θα το κάψουμε το σχολείο εάν γίνει και τα λοιπά, οπότε τελικά αποσύρθηκε.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Οπότε πριν καν πας στην Αθήνα ως φοιτητής, είχες μυηθεί σε κάποια πράγματα.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ναι, δηλαδή να σου πω ότι η δικτατορία εμένα, η 21 Απριλίου, με πέτυχε να είμαι στη δευτέρα λυκείου και είμαι τώρα στο εξατάξιο σχολείο που είναι στην πρωτεύουσα στη Λευκάδα. Η 21 Απριλίου νομίζω ότι ήτανε ή παραμονή ή ημέρα Λαζάρου, του Λαζάρου έπεφτε και κλείναμε για τις διακοπές του Πάσχα και μία μέρα πριν κλείσουμε έγινε το πραξικόπημα όπου έζησα τις συλλήψεις των αριστερών στη Λευκάδα, σκηνές ας πούμε μέσα στους δρόμους να τους πιάνουν οι άλλοι να φωνάζουν "αντισταθείτε" ξέρω εγώ.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Οι δικοί σου συγγενείς;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Θα σου πω, εγώ ήμουνα κάτω στην πόλη. Οι γονείς μου και η αδερφή μου ήταν στο χωριό. Ξεκινάνε οι διακοπές και ανεβαίνω στο χωριό. Τον πατέρα

μου δεν τον έπιασαν την πρώτη μέρα και μετά από δύο μέρες τον συνέλαβαν και πέρναγε ένα καράβι που ξεκίνησε από την Κέρκυρα επάνω και μάζευε από Κέρκυρα κατεβαίνοντας προς τα κάτω όλη τη Δυτική Ελλάδα και μάζευε όλο αυτό τον κόσμο και πήγανε στη Γυάρο.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Δηλαδή τους μάζεψε από τα νησιά του Ιονίου και τα δυτικά παράλια;

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Μπράβο.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Πελοπόννησο..

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Ναι, ναι και Γυάρο, έτσι; Φαντάσου τώρα σοκ 17 χρονών φεύγει ο πατέρας, μολονότι οικονομικά πρέπει να πω ότι δεν είχα βιώσει μέχρι εκείνη τη στιγμή ξέρω εγώ κάποια στέρηση έτσι όπως λένε κάποιοι ας πούμε εκείνες οι γενιές εκείνες τις εποχές.

Με το που έφυγε όμως ο πατέρας θυμάμαι ότι αντιμετωπίσαμε πρόβλημα επιβίωσης. Δηλαδή η μάνα μου αναγκάστηκε και έγινε εργάτρια γης ας πούμε που δεν είχε βγει ποτέ από το σπίτι. Πήγαινε σε διάφορες δουλειές εκεί με μεροκάματο.

Θυμάμαι κάποιους αριστερούς που είχαν μείνει που δεν τους είχαν συλλάβει να έρχονται να δίνουν ξέρω εγώ 50 δραχμές στη μάνα μου, κάποιες έτσι πολύ μικρές βοήθειες και εγώ ετοιμαζόμουνα για πανελλήνιες. Το καλοκαίρι του '67 νομίζω, δεν θυμάμαι ακριβώς τότε, ψήφισε μία απόφαση η δικτατορία που έλεγε ότι για να πάρεις μέρος στις πανελλήνιες πρέπει να έχεις και πιστοποιητικό κοινωνικών φρονημάτων.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Παρότι ανήλικος.

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Ναι.

Και θυμάμαι, τώρα θα πάω λίγο μπροστά, εγώ ήμουν πολύ καλός μαθητής, ο λυκειάρχης θυμάμαι με κάλεσε στο γραφείο του, ήτανε και καθηγητής φιλόλογος που μας είχε και ήταν και λυκειάρχης και με κάλεσε και λέει έλα στο γραφείο μου. Ξέρεις, μου λέει, ξέρω ότι ετοιμάζεσαι για εξετάσεις, είσαι καλός μαθητής, αλλά πρέπει να σου πω ότι δε θα μπορέσεις να δώσεις εξετάσεις. Δηλαδή θα δώσεις και μετά θα σε κόψουνε, επειδή δε θα έχεις πιστοποιητικό κοινωνικών φρονημάτων.

Και έκανα, μου λέει, προσπάθειες και ήταν αληθινός δηλαδή, μου έλεγε αλήθεια, μίλησα επανειλημμένα με τον Διοικητή της χωροφυλακής εκεί στο χωριό, με τίποτα δεν. Τον παρακάλεσα να σου δώσει το χαρτί τέλος πάντων και ανεξάρτητα με τη δράση του πατέρα σου να σου δώσει αυτό το χαρτί

κοινωνικών φρονημάτων, ώστε να πάρεις μέρος στις εξετάσεις. Δεν τα κατάφερα και επομένως στο λέω, συνέχισε να διαβάζεις και θα δούμε τι θα γίνει.

Όταν πιάσανε τον πατέρα μου τώρα, πήγα λίγο μπροστά σε αυτό, όταν πιάσανε τον πατέρα μου και ήτανε στη Γυάρο θυμάμαι ότι στο σπίτι υπήρχε ένα τραντζιστοράκι, όπου κάθε βράδυ εγώ άκουγα όλους τους σταθμούς που εκπέμπανε από το εξωτερικό και Deutsche Welle και BBC και Μόσχα και τη Φωνή της Αλήθειας. Η Φωνή της Αλήθειας ήταν ο ραδιοφωνικός σταθμός που είχε το ΚΚΕ και εξέπεμπε από το Βουκουρέστι νομίζω, καθημερινά.

Μάλιστα θυμάμαι έτσι ένα συμβάν που με έχει σημαδέψει, είπαμε ότι η δικτατορία έγινε 21 Απριλίου, τον πατέρα μου τον πιάσανε κάπου εκεί στις 23 και μετά από λίγες μέρες ήταν Πρωτομαγιά.

Θυμάμαι λοιπόν ότι το βράδυ και το τραντζιστοράκι πολύ χαμηλά γιατί το σπίτι μου ήτανε δίπλα από το αστυνομικό τμήμα εκεί του χωριού, την Πρωτομαγιά λοιπόν θυμάμαι έτσι μία φόρτιση που είχα, άκουγα από το ράδιο σταθμούς απέξω, ξέρω εγώ έβαλα τη Μόσχα και άκουγα τις παρελάσεις που κάνανε για την Εργατική Πρωτομαγιά αυτοί, και κάποια στιγμή βάζω το Λονδίνο και ακούω δύο μουσικές.

Η μία ήτανε ένα ορατόριο του Χέντελ, ο Μεσσίας, και καπάκι βάζουν ένα βορειοηπειρώτικο μοιρολόι στο κλαρίνο με τον Τάσο Χαλκιά. Και θυμάμαι τον εαυτό μου να κλαίω, διότι από τη μια μεριά ήταν εκείνοι που «οικοδομούσαν» το σοσιαλισμό τέλος πάντων, ναι, και από την άλλη μεριά ο Μεσσίας και το μοιρολόι του Χαλκιά..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Πιο δυνατό.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Με αποδιοργάνωσε τελείως.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Εκεί πέρα να σε ρωτήσω κάτι γι' αυτό που είπες πριν όταν πιάσανε τον πατέρα σου και η μάνα σου από το σπίτι ξαφνικά βγήκε στο δημόσιο χώρο και έπρεπε να έβρισκε κάποια λύση για να σας ζει, αν ένοιωσες ότι άλλαξε η κοινωνική σου θέση, αν ένοιωσες ξαφνικά πιο εσωστρεφής, ότι είσαι δακτυλοδεικτούμενος, ότι είσαι το φτωχαδάκι.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Όχι αυτό δε με επηρέασε, αυτό που με επηρέασε όμως και ξέχασα να το πω είναι ότι όλοι οι αριστερής προέλευσης συμμαθητές μου έπαψαν να με κάνουν παρέα γιατί φοβόνταν.

Και παρέα με κάνανε μόνο όσοι ήταν εγνωσμένων φρονημάτων δεξιών που δε φοβόταν. Αυτοί λοιπόν συνέχισαν να με κάνουν παρέα και θυμάμαι

χαρακτηριστικά φίλος κολλητός που με βλέπει να έρχομαι από το ένα πεζοδρόμιο κι ενώ ερχόταν κι αυτός από κει, έφυγε και πήγε στο άλλο πεζοδρόμιο να μη μου πει ούτε γεια.

Αυτό πραγματικά με είχε πληγώσει, ναι προφανώς.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ναι, μάλλον σε βοηθούσε ο χαρακτήρας σου γιατί ήσουνα κοινωνικός;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ξέρω εγώ; πάντως αυτό το προηγούμενο που είπες δηλαδή δεν το ένοιωσα. Δηλαδή ήμασταν φτωχοί ξέρω εγώ, η μάνα μου έγινε εργάτρια και τα λοιπά, χάσαμε τον προστάτη μας και τέτοια όχι καθόλου δε με επηρέασε.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ένοιωθες ότι έγινες εσύ προστάτης της οικογένειας, αφού έλειπε ο πατέρας σου;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ούτε. Επίσης ήμουν αρκετά μικρός για να το νοιώσω, δεν έκανα και τίποτα το ιδιαίτερο, δηλαδή εγώ συνέχισα να πηγαίνω σχολείο, έτσι; Υπήρχε όμως μία αίσθηση ότι έχει αλλάξει το πράγμα σε ό,τι αφορά τις δυνατότητες που έχουμε να ζήσουμε.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Βιοποριστικά..

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Βιοποριστικά ναι αυτό.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ωραία, να ρωτήσω κάτι κι εγώ; Πέρα από την αδερφή που είπατε ότι είχατε, υπήρχε και κάποιος άλλος αδερφός κάτι άλλο; Όχι; Με την αδερφή τι συνέβη;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Η αδερφή μου ήτανε απλώς τρία χρόνια μικρότερη από μένα, δεν μπορώ να πω κάτι το ιδιαίτερο. Δηλαδή..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Δεν επηρεάστηκε και εκείνης κάπως η καθημερινότητα;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Προφανώς επηρεάστηκε, όλης της οικογένειας επηρεάστηκε η καθημερινότητα με τη σύλληψη του πατέρα μου λέω, έτσι;

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ναι, ναι.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Όμως νομίζω ότι, πώς να σου πω, η αδερφή μου ας πούμε είχε μία έντονη δραστηριότητα, μάθαινε κλασική κιθάρα, υπήρχε ένας μουσικοφιλολογικός

όμιλος εκεί στο χωριό, ήταν χορεύτρια σε αυτό το φολκλορικό συγκρότημα που υπήρχε.

Υπήρχε μία στενοχώρια, όπως τη βίωνα κι εγώ έτσι και η αδερφή μου, μολονότι ήτανε μικρότερη. Τώρα μιλάμε η αδερφή μου όταν έγινε η δικτατορία πήγαινε στη δευτέρα γυμνασίου, έτσι; Ένοιωθε τις δυσκολίες της οικογένειας, τίποτα άλλο όμως δεν μπορώ να θυμηθώ κάτι έτσι που να είναι..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Να άλλαξε κάτι φοβερά μέσα στη δυναμική.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ναι, ναι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ωραία, να προχωρήσουμε και να πάμε να μας πεις τι έγινε σχετικά με τις εξετάσεις και μετά πάμε Αθήνα.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ναι, ο πατέρας μου, λοιπόν όταν έδινα εγώ εξετάσεις ο πατέρας μου με δήλωση, δήλωση αποκήρυξης του ΚΚΕ και των παραφυάδων αυτού..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Από τη Γυάρο;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Από τη Γυάρο είχε γυρίσει. Να κάνω καμιά παρένθεση θέλετε τίποτα περί δηλώσεων και τα λοιπά;

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Όχι, όχι.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Τα ξέρετε ίσως αυτά, έτσι;

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ναι.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Είχε γυρίσει, όμως το κλίμα στο χωριό ήταν τέτοιο με το που γύρισε, πρώτον ο ίδιος ήτανε συντετριμμένος διότι έκανε δήλωση. Τη δήλωση την έκανε διότι αισθανόταν ότι είχε αφήσει μία οικογένεια πίσω και κάπως κάποιος έπρεπε να τη ζει.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Για πόσο διάστημα έμεινε στη Γυάρο;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Έμεινε, από Απρίλης του '67 και γύρισε κάπου προς το τέλος του '67.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Κάποιους μήνες.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Με το που γυρνάει όμως στο χωριό του στήνουν μία ιστορία ότι ετύπωνε προκηρύξεις, ότι έφτιαξε λαστιχένιες σφραγίδες εκεί που ήταν τσαγκάρης και είχε τα διάφορα εργαλεία «κάτω η χούντα» και κάποια τέτοια. Δεν το είχε κάνει.

Και τον παραπέμπανε στο στρατοδικείο στα Γιάννενα, όπου ήρθαν πάρα πολλοί, πώς να σου πω, μάρτυρες υπεράσπισης, διότι ήτανε πολύ φανερά φτιαχτή ας πούμε όλη αυτή η ιστορία, δεν είχε προλάβει να γυρίσει καν από την εξορία.

Του ρίξαν κάποιους μήνες φυλακή στα Γιάννενα, είναι χαρακτηριστικό ότι πήγα να τον δω μια εβδομάδα μετά που τον είχανε φυλακίσει στις φυλακές Ιωαννίνων και βλέπω τον πατέρα μου που είχα να τον δω μια εβδομάδα και είχαν ασπρίσει τελείως τα μαλλιά του. Δηλαδή τότε ήτανε 1968, ο πατέρας μου ήταν γεννημένος το 1923, ήτανε 45 χρονών. Ήξερα τον πατέρα μου με μαύρα μαλλιά και πάω και τον βλέπω στη φυλακή κάτασπρο.

Και όταν τελείωσε αυτή η ιστορία με κάποιους μήνες που του ρίξανε εκεί, το κλίμα δεν μας σήκωνε πλέον στο χωριό, δηλαδή ούτε το επάγγελμα μπορούσε να ασκήσει, ο χωροφύλακας ήταν έξω από το σπίτι, με το παραμικρό "γιατί δεν έχεις βάψει με ασβέστη, γιατί δεν έχεις τη σημαία έτσι κι αλλιώς".

Οπότε πήραμε απόφαση να φύγουμε, είχαμε κάποια ξαδέρφια εδώ στην Αθήνα, όπου του βρήκαν μία δουλειά εργάτη σε ένα εργοστάσιο και πήραμε απόφαση να φύγουμε διότι "δε μας σηκώνει το κλίμα στο χωριό" και να έρθουμε στην Αθήνα.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Έχεις δώσει εξετάσεις εσύ;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Έχω δώσει εξετάσεις, μπράβο, έχω δώσει εξετάσεις στο Πολυτεχνείο, έχει καταργηθεί με πίεση του Συμβουλίου της Ευρώπης το χαρτί των κοινωνικών φρονημάτων, αυτό πρέπει να καταργήθηκε το καλοκαίρι του '68. Τότε οι πανελλήνιες εξετάσεις δε γίνονταν όπως τώρα, οι πανελλήνιες εξετάσεις τότε γινόταν τέλος Σεπτεμβρίου, όχι όπως τώρα που γίνονται το Μάη ας πούμε Ιούνιο. Τώρα σας μπέρδεψα λίγο έτσι;

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Εσύ έδωσες το '67 ή το '68;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Το '68 τελείωσα εγώ.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Το '68, οπότε το Σεπτέμβριο του '68 δίνεις εξετάσεις, έχει καταργηθεί το χαρτί κοινωνικών φρονημάτων..

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Μπράβο.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Οπότε είσαι πιο ελεύθερος.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Έτσι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Κι έχετε μετακομίσει και στην Αθήνα;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Όχι δεν έχουμε μετακομίσει ακόμα.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Μετακομίζετε εκείνη την περίοδο.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Λοιπόν, δίνω εξετάσεις στο Πολυτεχνείο, δεν περνάω στο Πολυτεχνείο και περνάω στο Φυσικό της Πάτρας. Επειδή όμως είχαμε πάρει την απόφαση ότι θα πάμε στην Αθήνα που είχαν βρει μια δουλειά στον πατέρα μου, πού θα πήγαινε αυτή η οικογένεια;

Εγώ θα πήγαινα στην Πάτρα να φοιτήσω στο Φυσικό, ο πατέρας στην Αθήνα, η μάνα μου και η αδερφή μου στο χωριό και παίρνουμε απόφαση ότι δε θα πάω ούτε ήθελα να πάω στο Φυσικό, ότι δε θα πάω να παρακολουθήσω.

Πήγα στην Πάτρα και γράφτηκα και ήρθα στην Αθήνα μαζί με τον πατέρα μου κοντά σε αυτά τα ξαδέρφια που είχαμε και άρχισα να κάνω φροντιστήρια σε παιδάκια και διάβαζα για να ξαναδώσω την επόμενη χρονιά.

Ο πατέρας μου έπιασε δουλειά, μέναμε σε ένα ψιλό, όχι ψιλό, χοντροάθλιο στο Αιγάλεω δωμάτιο, άστο καλύτερα.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Όλοι μαζί;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Μέναμε οι δυο μας στην αρχή εγώ και ο πατέρας μου και μετά από λίγο ήρθε και η μάνα μου με την αδερφή μου, η αδερφή μου μεταγράφηκε από το γυμνάσιο που πήγαινε στο Αιγάλεω, μαζευτήκαμε και οι τέσσερις, ένα δωμάτιο ένα..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Μονόχωρο.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Δωμάτιο ένα και τουαλέτα σε μία αυλή με πισσόχαρτο από πάνω. Εντάξει. Ξεκίνησα να κάνω φροντιστήρια σε παιδάκια..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Πώς ένοιωθες;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Στο χωριό είχαμε ένα ωραίο σπίτι, πολύ ευρύχωρο διώροφο και ξαφνικά βρεθήκαμε μέσα σε ένα δωμάτιο να μένουμε τέσσερα άτομα όπου μπορείς να φανταστείς.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Πιεσμένος.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Απολύτως.

Αφραγκοι, ο πατέρας μου θυμάμαι έπαιρνε 100 δραχμές ημερομίσθιο, η μάνα μου έπλενε σκάλες εκεί και έκανε την καθαρίστρια σε διάφορα σπίτια που της βρήκαν εν τω μεταξύ διάφοροι γνωστοί και εγώ έκανα φροντιστήρια σε παιδάκια, η αδερφή μου πήγαινε στο γυμνάσιο στο λύκειο που ήτανε.

Και για να ενισχύσουμε τα οικονομικά της οικογένειας, έχετε δει τις συσκευασίες μπαμπακιού, υπήρχε μια παλιά βιομηχανία που παρήγαγε διάφορα φαρμακευτικά μπαμπάκια και τέτοια πράγματα που λεγότανε ΒΙΟΦΑΡΜ. Έχει κλείσει, έγινε προβληματική και έκλεισε στη δεκαετία του '80.

Έχετε δει τις συσκευασίες, αν πάτε να πάρετε το μπαμπάκι, στις σακούλες που είναι το μπαμπάκι συσκευασμένο, έχει μια κλωστή επάνω που σφίγγει και ανοίγει αυτό το πράγμα.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ναι, ναι.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Παίρναμε λοιπόν από τη ΒΙΟΦΑΡΜ αυτές τις σακούλες και περνάγαμε όλη η οικογένεια και οι τέσσερις περνάγαμε, με ένα συρματάκι εκεί περνάγαμε αυτή την κλωστή και τις παραδίναμε με περασμένη την κλωστή ώστε να βάζουν και να γίνεται η συσκευασία του μπαμπακιού.

Πολύ δύσκολη περίοδος. Ο πατέρας μου κάθε τρεις και λίγο στην ασφάλεια, καμία δραστηριότητα εννοείται..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Πολιτική.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Πολιτική.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ναι, ανενεργός τελείως.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Τελείως.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Και πώς είναι η ψυχολογία του;

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Απολύτως πεσμένη, απολύτως πεσμένη είναι η ψυχολογία και όλων μας για πολλούς και διάφορους λόγους. Δηλαδή η ένταξη από ένα χωριό που έρχεσαι στην πρωτεύουσα, τα οικονομικά άθλια..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ναι, γενικά είναι μία κατάσταση η οποία είναι..

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Πολύ δύσκολη.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ναι είναι μία ήττα για την οικογένεια.

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Ναι πολύ μεγάλη.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Και τον επόμενο χρόνο μπαίνεις σε μία σχολή.

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Ναι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Στους τοπογράφους μηχανικούς;

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Ναι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Πέρασες.

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Ναι.

Η φοιτητική ταυτότητα

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Τι αλλάζει σε σένα, στη ζωή σου; Γιατί φαντάζομαι ότι είναι πολύ διαφορετικό να κάνεις μαθήματα σε παιδάκια πρώτη χρονιά στην Αθήνα σε ένα μονόχωρο σπίτι στο Αιγάλεω και πολύ διαφορετικό να είσαι σε ένα πλαίσιο.

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Ναι, ναι. Με αυτά και με κείνα, δηλαδή αυτές τις δουλειές, ας τις πούμε έτσι, τις απασχολήσεις που είχαμε όλοι, περνάω στους τοπογράφους και αλλάξαμε και σπίτι, πήγαμε σε ένα σπίτι που είχε δύο δωμάτια και μια κουζίνα ξέρω εγώ και..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Πάλι Αιγάλεω;

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Στον ίδιο δρόμο, λίγο παρακάτω. Όταν άδειασε ένα σπίτι ας πούμε, είπαμε μπορούμε να το πιάσουμε. Πήραμε ψυγείο πάγου, γιατί προηγούμενα δεν είχαμε τίποτα, αλλά είχαμε ένα χώρο ο καθένας, η μάνα μου και ο πατέρας μου είχαν και το δωμάτιό τους, εγώ και η αδερφή μου είχαμε άλλο ένα δωμάτιο, υπήρχε και μια κουζίνα.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Αισθητή βελτίωση της ζωής σας.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Εκτόξευση.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Απογειωθήκατε.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ναι, έτσι. Και μπαίνοντας στη σχολή υπήρχε ένα πράγμα, ένα γεγονός, μάλλον μια συνήθεια δική μου που νομίζω ότι έπαιξε πάρα πολύ ευεργετικό ρόλο στο να είμαι ισορροπημένος και αυτό είναι ότι ήμουν φανατικός Παναθηναϊκός. Δηλαδή θυμάμαι τον εαυτό μου να κάνω οικονομία για να πάω να παρακολουθήσω κάθε Κυριακή τον Παναθηναϊκό.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Στη Λεωφόρο.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Στη Λεωφόρο.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Αιγάλεω-Λεωφόρος;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Αιγάλεω-Λεωφόρος. υπήρχε ένα λεωφορείο τότε που μου φαίνεται υπάρχει ακόμα, λεγόταν Προύσσης-Αβέρωφ. Φυλακές Αβέρωφ. Υπήρχαν ακόμα, τότε εκεί που είναι ο Άρειος Πάγος υπήρχαν οι φυλακές Αβέρωφ.

Εγώ τις πρόλαβα δηλαδή και από το γήπεδο του Παναθηναϊκού πρόλαβα και κρατούμενους μέσα στις φυλακές Αβέρωφ. Το 1969, δηλαδή το '68 ήρθα εδώ στην Αθήνα, '69 έχω μπει στη σχολή, είμαι στο γήπεδο τακτικός θαμώνας και απέναντι οι φυλακές Αβέρωφ είχαν κρατούμενους ακόμα μέσα. Κάπου εκεί ανάμεσα '70, '71, '72 κάπου εκεί τις κατεδαφίσανε, έτσι;

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ναι.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ναι υπήρχε το λεωφορείο λοιπόν Προύσσης-Αβέρωφ, το έπαιρνα από το Αιγάλεω και κατέβαινα στο γήπεδο του Παναθηναϊκού, οπότε εντάξει, όλα καλά. Αυτό, ο συγχρωτισμός με τους άλλους κάφρους-φιλάθλους ξέρετε πόσο ευεργετικός είναι;

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Γιατί;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Διότι ήσουν ενταγμένος σε ένα σύνολο.

Ήσουν ενταγμένος σε ένα σύνολο, ας ήτανε σύνολο που άκουγες, αυτό που άκουγα δεν ήταν στην κουλτούρα τη δική μου στο γήπεδο, όλο αυτό που

ακούγονταν στα γήπεδα, όμως ήμουνα μέσα σε ένα σύνολο που είχαμε, πώς να σου πω, ένα Θεό, το Δομάζο ας πούμε.

Προηγούμενα δεν είχα καμία ένταξη, ιδιαίτερα με τον ερχομό στην Αθήνα είχα ξεκοπεί, έτσι;

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Οπότε πριν ενταχθείς μέσα σε μία σχολή και ένα κίνημα φοιτητικό, εντάχθηκες στη μπάλα, ήταν η πρώτη σου ένταξη.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ναι, ναι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Και μετά εντάχθηκες; Μίλησέ μας για τη σχολή.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ναι, η ιδιομορφία που είχε το Πολυτεχνείο όλο τότε, σε αντίθεση με σήμερα, είναι το γεγονός ότι ήταν σα να είσαι στο λύκειο ας πούμε. Παίρνανε απουσίες σε όλα τα μαθήματα και από τις απουσίες που θα είχες καθορίζονταν και ο βαθμός, αν θα πέρναγες το έτος.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Είμαστε στο Πολυτεχνείο της Πατησίων, δεν υπάρχει..

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Στο Πολυτεχνείο της Πατησίων, δεν υπάρχει τίποτα άλλο. Όλες οι σχολές είναι στην Πατησίων.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Οπότε είναι ένα ζωντανό ίδρυμα, έχει πολύ κόσμο.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Εννοείται, εννοείται. Η δε Σχολή Τοπογράφων ήτανε στον 4^ο όροφο των μηχανολόγων, δηλαδή το μεγάλο κτίριο που είναι όταν περνάμε τη Μπουμπουλίνας, πού είναι το Υπουργείο Πολιτισμού της Μπουμπουλίνας;

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ναι.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Μπράβο, το Πολυτεχνείο λοιπόν έχει στο πίσω μέρος του εκεί, μάλλον όχι δεν είναι η Μπουμπουλίνας ή φτάνει εκεί; Ναι η Μπουμπουλίνας είναι ναι από την..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ναι από πίσω.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Από την Στουρνάρη, ναι. Το μεγάλο κτίριο λοιπόν που έχει στο πίσω μέρος το Πολυτεχνείο ο 4^{ος} όροφος ήτανε η Σχολή Τοπογράφων. Από κάτω ήταν οι μηχανολόγοι και μετά οι πολιτικοί μηχανικοί, χημικοί και αρχιτέκτονες στο κεντρικό κτίριο το γνωστό που ξέρουμε.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Θυμάσαι το πρώτο διάστημα όταν πρωτομπήκες στη σχολή και πήγαινες στα μαθήματα;

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Ναι, ναι τα θυμάμαι πολύ καλά. Το χαρακτηριστικό λοιπόν ήταν ότι κάναμε εννέα με μία το μεσημέρι ή δύο; Εννέα παρά τέταρτο με μιάμιση κάναμε ένα πεντάωρο τα πρωινά, κάναμε μία διακοπή δύο ώρες και συνεχίζαμε τρεις με οχτώ το βράδυ ασκήσεις και εφαρμογές.

Το πρωί ήταν οι καθηγητές στο αμφιθέατρο που κάνανε θεωρία και το απόγευμα κάναμε ασκήσεις και σε όλες αυτές τις ώρες και στο αμφιθέατρο και στις ασκήσεις το απόγευμα παίρνανε κάθε ώρα απουσίες. Αυτό πού βοήθησε; Ήσουν υποχρεωμένος εκ των πραγμάτων να είσαι με τους άλλους συμφοιτητές σου πολλές ώρες μαζί, έτσι; Πολλές ώρες μαζί. Αυτό άρχισε να δημιουργεί σχέσεις.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ποιους θυμάσαι, με ποιους έκανες παρέα έτσι σαν πρωτοετής;

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Ναι, εγώ έκανα παρέα με δύο Κύπριους. Οι Κύπριοι μπαίνανε κατ' εξαίρεση τότε, έτσι; Με δύο Κύπριους, οι οποίοι μάλιστα ο ένας ήτανε και οπαδός της ΕΟΚΑ Β', δηλαδή ήτανε αντιμακαριακός, δηλαδή ήταν δεξιός και πλακωνόμαστε, αλλά δεν ξέρω, για κάποιο λόγο με αυτούς τους δύο Κύπριους τον Πανίκο και τον Νίκο κολλήσαμε, ξέρω εγώ έτσι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Μιλάμε είμαστε τώρα 1900..

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

'69-'70 το ακαδημαϊκό έτος '69-'70. Η σχέση με τους καθηγητές ήτανε, δηλαδή ο καθηγητής τότε ήταν το κάτι άλλο.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Τι;

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Δηλαδή ήτανε ο δικτάτορας, ήτανε όχι ο Θεός από τη μεριά του πώς τον βλέπαμε εμείς, ήταν το καθεστώς τέτοιο που ο καθηγητής ήταν, έβλεπες τους βοηθούς του ή τους επιμελητές που τους λέγαμε τους ΕΔΠ που λένε σήμερα, ξέρω εγώ και τέτοια, τους έβλεπες και καθότανε μπροστά του δηλαδή..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Σούζα.

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Σούζα, έτσι;

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Είχε απόλυτη εξουσία.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Απόλυτη εξουσία ναι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Αυτό άλλαξε; Ήταν διαφορετικό πριν τη δικτατορία; Η δικτατορία έδωσε πιο πολλή εξουσία στους καθηγητές πανεπιστημίου;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Δε νομίζω ότι ήταν δραματικά διαφορετικό.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ήταν έτσι δηλαδή έτσι περίπου..

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ναι, ναι, αυτό άλλαξε με την πτώση της δικτατορίας, έτσι;

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Μάλιστα.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Μπορεί λόγω και της δικτατορίας ας πούμε το κλίμα γενικά να διαμορφωνόταν ότι ήσουν πιο σούζα απέναντι στον καθηγητή, αλλά νομίζω ότι η καθηγητική εξουσία ήτανε και προηγούμενα το ίδιο ισχυρή.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Η δικτατορία άλλαξε το διδακτικό προσωπικό, τους καθηγητές στα..

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ναι βέβαια.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Στα πανεπιστήμια;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ναι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Οπότε οι καθηγητές που είχατε, που είχες εσύ στη σχολή σου..

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Κατ' αρχήν η δικτατορία, έδιωξε πάρα πολλούς. Με το που έγινε η δικτατορία πάρα πολλοί και καθηγητές και επιμελητές, υφηγητές, βοηθοί και τα λοιπά, όσοι ήτανε, πολλούς τους έδιωξε. Και στη σχολή τη δική μας.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Και κράτησε αυτούς με τους οποίους είχανε σύμπνοια απόψεων.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ναι, ναι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Θυμάσαι κανένα καθηγητή;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Από το πρώτο έτος δεν μπορώ να θυμηθώ κάποιον έτσι ιδιαίτερα, αλλά έχω πολύ ισχυρές μνήμες στο δεύτερο έτος ιδιαίτερα, γιατί στο πρώτο έτος στο Πολυτεχνείο όλες οι σχολές, ανεξάρτητα κάναμε πάρα πολλά μαθηματικά και φυσική και χημεία. Πολλά, οι περισσότερες ώρες.

Δηλαδή ήτανε λίγα τα τεχνικά μαθήματα που ήσουν απομονωμένος στην τάξη σου, κατάλαβες; Μαζευόμαστε όλοι στο μεγάλο αμφιθέατρο των χημικών, που χώραγε 750 άτομα όλες οι σχολές και κάναμε προβολική γεωμετρία, ανώτερα μαθηματικά, φυσική, χημεία.

Αυτό δε σε βοηθούσε, δηλαδή δίπλα σου καθόταν ο άλλος που ήταν μηχανολόγος, μετά τον έχανες ας πούμε, ήτανε χάος εκεί μέσα.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ναι, δε βοηθούσε τις σχέσεις.

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Ακριβώς.

Από το δεύτερο έτος και μετά που τα μαθήματα ειδικότητας ας πούμε αυξάνονταν και περιορίζονταν αυτά τα γενικά μαθήματα, ερχόσουν πιο κοντά με αυτούς που συνεχίσαμε, έτσι; Τους συμφοιτητές σου.

Επειδή με ρώτησες για τους καθηγητές, εντάξει, υπήρχε στη σχολή ο καθηγητής ο Γιώργος ο Βέης, ο οποίος πέθανε πέρσι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Σε ηλικία περίπου 80-90 μεγάλος;

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Ναι μεγάλος, μεγάλος.

Δηλαδή τότε αυτός ο Βέης και ο πατέρας του ήταν καθηγητής στη Φιλοσοφική νομίζω, αυτός ήταν 30-35 χρονών, ο νεότερος καθηγητής που έγινε ποτέ στο Πολυτεχνείο. Έχουν ονομάσει και κτίριο στη Σχολή Τοπογράφων κτίριο Βέη.

Για μας ήτανε ο Θεός της σχολής, προοδευτικός, αργότερα τη γυναίκα του μετά το '73 την είχαν περάσει από στρατοδικείο με την ομάδα του ΚΚΕ Εσωτερικού, Δρακόπουλο..

Ήταν ένας προοδευτικός άνθρωπος, ο οποίος μας άνοιξε ορίζοντες. Θυμάμαι μπήκε μέσα στο δεύτερο έτος, η εικόνα που είχαμε εμείς για τους τοπογράφους ποια ήτανε; Ένας τύπος με ένα όργανο πάνω σε ένα τρίποδα που μετράει κάτι, κάτι κοιτάζει με ένα κιάλι εκεί ας πούμε και μετράει. Αυτά μαθαίναμε κιόλας.

Και θυμάμαι αυτός μπήκε μέσα και μας είχε πει το εξής, αυτό 1970, στο πρώτο μάθημα. Αφού μας είπε διάφορα εκεί για το ποιο είναι το περιεχόμενο της επιστήμης που σπουδάζουμε, θυμάμαι φόραγε ένα ρολόι και μας λέει:

"Όλα αυτά που βλέπετε και που κάνετε στα μαθήματα που σας κάνω κι εγώ και οι άλλοι καθηγητές να μετράτε να παρατηρείτε", γιατί κάναμε και αστρονομικές παρατηρήσεις εκεί, πολικό αστέρα και διάφορα τέτοια, "αυτά σε μερικά χρόνια θα είναι απολύτως ξεπερασμένα, τα μαθαίνετε τώρα αλλά σε μερικά χρόνια θα τα ξεχάσετε. Θα φοράτε ένα ρολόι και θα σας δίνει το X-Ψ και Z υψόμετρο ξέρω εγώ και X και Ψ του σημείου στο οποίο βρίσκεστε".

Δηλαδή 40 χρόνια πριν ας πούμε, ο τύπος μας έλεγε για το GPS.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Τις συντεταγμένες ναι, ναι.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Έτσι; Ναι. Ήταν ειδικός στη γεωδαισία δορυφόρων από τότε, αμερικανοσπουδαγμένος και τα λοιπά.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Πρωτοπόρος.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Πρωτοπόρος και ήτανε κι ένα ανοιχτό μυαλό, έτσι; Ήτανε..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Και τι στάση κρατούσε;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Στάση, ήξερες ότι δεν ήταν με τη δικτατορία, αλλά ήξερες ότι, πώς να το πω, δε θα ύψωνε και το ανάστημά του να πολεμήσει για κάτι ας πούμε. Ήταν μέσα στο κλίμα ενταγμένος, όμως ήξερες ότι μπορούσες να πας να του μιλήσεις, έτσι; Και υπήρχαν και κάνα δυο άλλοι καθηγητές που μπορούσες.... υπήρχαν και οι χουνταίοι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Αισθανόσυνα μία ασφάλεια με αυτόν και με τους άλλους δύο.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ναι, ναι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ωραία, πάμε τώρα σε μία περίοδο η οποία για πολύ κόσμο, ειδικά για ανθρώπους που γεννηθήκαμε από τις δεκαετίες '80-'90 και μετά που είναι άγνωστη, δεν τη γνωρίζουμε. Ξέρουμε για τα γεγονότα του Πολυτεχνείου, ξέρουμε για τα γεγονότα της Νομικής, δεν ξέρουμε τι συνέβαινε στα πανεπιστήμια και ειδικά στις σχολές του Πολυτεχνείου μέχρι να φτάσουμε στο '73.

Συγγνώμη, λοιπόν είμαστε στα 40', Ηλία είσαι πολύ καλός στην αφήγηση, αλλά πρέπει λίγο να το συμπύξουμε. Λοιπόν μπορείς να μας δώσεις να καταλάβουμε τι συνέβη στα πανεπιστήμια μέχρι τα γεγονότα του Πολυτεχνείου, ποια ήταν η ιδιαιτερότητα της δικής σου σχολής, που λέγαμε

ότι είχε ένα συμβούλιο, ένα από τα δύο νόμιμα εκλεγμένα συμβούλια της Ελλάδας;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ναι, κατ' αρχήν να πω πώς φτάσαμε να αναπτύξουμε μεταξύ μας μερικοί κάποιες σχέσεις, να γνωριστούμε κάπως καλύτερα. Γιατί προηγούμενα μίλησα για το ποδόσφαιρο, αλλά αυτό είναι μέσα στην καφρίλα, έτσι; Θυμάμαι ότι είχαμε φτιάξει στο έτος μας μία ποδοσφαιρική ομάδα, στην οποία ήμουν προπονητής λόγω που πήγαινα στο γήπεδο, ήξερα τα συστήματα έτσι και τα λοιπά. Φτιάξαμε μία ποδοσφαιρική ομάδα..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ποιοι ήσασταν;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Τους έχω απεικονισμένους, μπορώ να στο δώσω, δηλαδή το έχω φτιάξει με τις θέσεις που έπαιζε ο καθένας. Ναι, ο Γιάννης ας πούμε έπαιζε αριστερό back.

Η ποδοσφαιρική ομάδα

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ο Αλέκος ήτανε;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Όχι, όχι, ήταν του έτους, του έτους της σχολής, έτσι;

Μέσα από αυτή την ομάδα που δίναμε αγώνες, έτσι; Πηγαίναμε σε διάφορα γήπεδα, στο Περιστέρι, εδώ, εκεί ας πούμε και δίναμε αγώνες με άλλες

σχολές, αναπτύξαμε λίγο περισσότερες σχέσεις. Ας πούμε εγώ με το Γιάννη ως προπονητής τη μία φορά τον ξέχεζα, την άλλη φορά του έλεγα μπράβο που έκανε μια ωραία ας πούμε ενέργεια, το ίδιο και με τους άλλους.

Και φτιάχτηκε από αυτή την ομάδα, στην οποία αργότερα που καταγραφήκαμε ο καθένας που ανήκαμε, ήταν και δύο χουνταίοι μέσα πολύ καλοί ποδοσφαιριστές για την ομάδα, έτσι;

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Συμφοιτητές σας;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ναι συμφοιτητές εννοείται. Αλλά μέσα από αυτό, ας πούμε από τους 11-15 που ήταν η ομάδα, ξέρω εγώ οι 10 ήρθαμε κοντά, έτσι;

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Αγόρια μόνο, άντρες;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Εννοείται. Η σχολή τότε η δική μας ας πούμε στα 90 άτομα ήταν 7 γυναίκες και 83 άντρες, έτσι; Και με εξαίρεση τη Σχολή Αρχιτεκτόνων η ίδια αναλογία και χειρότερη ήταν στις άλλες σχολές, μόνο οι αρχιτέκτονες είχανε κάποια σοβαρή..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Αντιπροσώπευση γυναικών.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Έτσι με γυναίκες.

Αυτό λοιπόν το ένα ήταν πώς, ας πούμε, εγώ γνώρισα το Γιάννη. Το δεύτερο που μας έφερε κοντά ήταν το γεγονός ότι τότε η δικτατορία έκανε ένα κτηματολόγιο που το είχαν εξαγγείλει έτσι πομπωδώς και το οποίο κατέρρευσε αργότερα, δεν το συνεχίσανε.

Έκανε ένα κτηματολόγιο και οι διάφορες εταιρείες που πήραν κομμάτια αυτού του έργου, διπλωματούχοι λέμε τώρα, έπαιρναν φοιτητές τα καλοκαίρια ιδιαίτερα και πηγαίναμε..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Πρακτική.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Όχι πρακτική, μας έπαιρναν, πηγαίναμε εμείς να δουλέψουμε εκεί. Όχι δεν ήτανε στο πρόγραμμα ας πούμε πως κάνεις την πρακτική σου, όχι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Βοηθοί.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Πηγαίναμε εμείς εκεί επειδή ζητούσαν βοηθούς ας πούμε, να κάνεις κάποιες δουλειές. Και βρεθήκαμε ξέρω εγώ μια ομάδα να πάμε στην ορεινή Κορινθία, εκεί στον Φενεό επάνω στην ορεινή Κορινθία.. και στη λίμνη

Στυμφαλία, έχω μάλιστα κάτι φωτογραφίες ωραίες εκείνης της εποχής που γλεντάγαμε εκεί στα πανηγύρια που γινόταν το καλοκαίρι και εκεί ήρθαμε πιο κοντά.

15 Αυγούστου 1972. Λαύκα Στυμφαλίας Κορινθίας

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Μιλάμε για ποια χρονολογία;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Καλοκαίρι του 1972. Μέχρι τότε ουσιαστικά μόνο μεταξύ μας υπήρχαν κάποιες νύξεις, αρχίσαμε να ξέρουμε πού βρίσκεται ο ένας, πού βρίσκεται ο άλλος, τίποτα οργανωμένο όμως.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Υπήρχε καχυποψία μέχρι το '72 που γνωριστήκατε καλύτερα; Υπήρχε καχυποψία ανάμεσά σας; Φυλαγόσουνα εσύ;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Απολύτως.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Δεν ήσουνα σίγουρος για το ποιος είναι ο συμπαίκτης σου ή ο συμφοιτητής σου;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Όχι, όχι, όμως από διάφορα, ας πούμε καταλάβαινες ότι δεν είναι χαφιές ας πούμε, δεν είναι με τη δικτατορία, έτσι; Χωρίς να ξέρουμε τίποτα περισσότερο.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ναι, ναι.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Και ουσιαστικά το 1972 τώρα, ξεκινώντας το σχολικό έτος το 1972 έχει πολύ μεγάλη σημασία, τουλάχιστον από την οπτική τη δική μου, όπως έχω δει τα πράγματα για το Πολυτεχνείο και τη σχολή μας. Εγώ οργανώθηκα στην αντί-ΕΦΕΕ το 1972, τότε.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Τριτοετής, δευτεροετής, τι ήσουν;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

΄72 τριτοετής, πήγαινα στο τρίτο έτος. Όχι, το ΄72 πήγαινα στο τέταρτο έτος.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Τεταρτοετής.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Τεταρτοετής.

Να πω ένα περιστατικό προηγούμενα, που είπα ότι το καλοκαίρι δουλεύαμε στη λίμνη Στυμφαλία, θυμάμαι ένα βράδυ πήγαμε να φάμε, ήμουνα εγώ, ο Γιάννης και κάνα δυο άλλοι και εκεί πάνω στην κουβέντα, πίναμε κιόλας και μαθαίνω από το Γιάννη ότι ο αδερφός του ήταν εξορία.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ποιος;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ο Κωνσταντίνος.

Θυμάμαι, μάλλον είχε ψιλομεθύσει κιόλας ο Γιάννης, τα λέω αυτά τέλος πάντων κι εκεί που τρώγαμε σε μια ταβέρνα είχε κρεμασμένη στον τοίχο μια φωτογραφία όπως είχαν όλοι τότε τον Παπαδόπουλο και ο Γιάννης απάνω στο μεθύσι του έτρωγε κάτι ελιές και φτου στη φωτογραφία του Παπαδόπουλου, μας κοίταζε ο ταβερνιάρης τώρα, λέω τώρα θα μας συλλάβουν κιόλας.

Τέλος πάντων τελειώνοντας από κει..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Εκεί όμως εσύ τον εμπιστεύθηκες περισσότερο.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Εννοείται, γνωριστήκαμε περισσότερο. Εκεί μιλάγαμε, ήμαστε κάθε μέρα μαζί, έτσι; Κάθε μέρα μαζί περίπου τρεις μήνες. Μετά φύγαμε από κει και κατεβήκαμε στο Πόρτο Χέλι. Οπότε μετά όταν γυρίσαμε ξέραμε ο ένας..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ποιος είναι ποιος.

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Ποιος είναι ποιος. Και κάποιοι άλλοι.

Όταν γυρίσαμε λοιπόν το 1972, για να το μαζέψω λίγο, υπήρχαν ήδη κινήσεις μεταξύ μας, σε πλησίαζε ο άλλος, κάποιες κινήσεις που έπαιρναν ένα περιεχόμενο αντιδικτατορικό ας το πούμε. Και κάποια στιγμή η δικτατορία κάτω από την πίεση και των Ευρωπαίων ξέρω εγώ προκήρυξε φοιτητικές εκλογές στους φοιτητικούς συλλόγους που μέχρι τότε ήταν όλοι διορισμένοι, έτσι;

Υπήρχαν δηλαδή σύλλογοι τότε, απλώς τους είχε διορίσει η ασφάλεια. Και ξαφνικά λέει θα κάνουμε εκλογές στους φοιτητικούς συλλόγους. Τότε πιά άρχισαν μεταξύ μας διάφορες συνεννοήσεις ότι κάτι πρέπει να κάνουμε να κατέβουμε στις εκλογές και ξέραμε ότι θέλουμε να κατέβουμε στις εκλογές κάποιοι ενάντια, που δεν ήμαστε με τη δικτατορία να το πω έτσι, χωρίς να γνωριζόμαστε πολύ καλά μεταξύ μας.

Θυμάμαι μαζώξεις που κάναμε σε διάφορα σπίτια, υπήρχε ταυτόχρονα και καχυποψία, δηλαδή είχε γίνει το '68 η διάσπαση του ΚΚΕ, ξέραμε ότι υπάρχει μια Κομμουνιστική Νεολαία, υπάρχει και μία Ρήγας Φεραίος κυρίως, ψυχανεμιζόμαστε ότι αυτός δεν είναι μαζί μας είναι με τους άλλους ξέρω εγώ και τέτοια, αλλά κυριαρχούσε το στοιχείο του ότι ήμασταν ένα απέναντι στη δικτατορία.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Και είναι μία ευκαιρία... μία ευκαιρία.

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Ναι ακριβώς. Και συγκροτήσαμε, φτιάξαμε ένα ψηφοδέλτιο, το οποίο το συμβούλιο ήταν εφταμελές κι εμείς καταφέραμε να βρούμε ή να εμπιστευθούμε κάποια άτομα. Κατέβηκαν 18 υποψήφιοι, οι 10 ήτανε χουντικοί και γίνονται οι εκλογές και εκλέχτηκαν από μας 6 και 1 χουντικός.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ποιοι ήσασταν τότε στο εφταμελές συμβούλιο;

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Ναι, μπορώ να στο δώσω μετά να μην το κουβεντιάζουμε, τα έχω έτοιμα, έτσι;

ΣΠΟΥΔΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΣΧΟΛΗΣ ΑΓΡΟΝΟΜΩΝ ΤΟΠΟΓΡΑΦΩΝ Ε.Μ.Π.

Ἀρχαιρεσίαι 20 - 11 - 1972

ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟΝ

- 1) ΑΣΤΕΡΙΟΥ Ἰωάννης
- 2) ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Γεώργιος
- ⇒ 3) ΑΛΑΒΑΝΟΣ Ἰωάννης
- 4) ΓΙΑΝΝΑΚΑΣ Ἰωάννης
- ⇒ 5) ΓΚΟΥΖΙΑΣ Χρήστος
- 6) ΔΕΝΤΑΚΟΣ Κων/νος
- 7) ΔΡΑΚΑΚΗΣ Ἐμμανουήλ
- 8) ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Κων/νος
- 9) ΚΑΡΑΤΖΑΛΗΣ Γεώργιος
- ⇒ 10) ΚΑΝΑΒΑΚΗΣ Σταῦρος
- ⇒ 11) ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ Ἡλίας
- 12) ΚΑΡΑΟΥΝΑΚΗΣ Ἰωάννης
- 13) ΜΟΣΧΟΛΕΑΣ Γεώργιος
- ⇒ 14) ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ Γεράσιμος
- ⇒ 15) ΡΕΒΕΛΑΚΗΣ Νικόλαος
- ➔ 16) ΤΣΕΛΑΛΗΣ Ἀντώνιος
- 17) ΤΖΙΝΙΕΡΗΣ Γεώργιος
- 18) ΦΡΑΝΤΖΟΛΑΣ Βασίλειος

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ναι, ναι.

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Με το που γίνεται η εκλογή μας, εμένα τουλάχιστον για πρώτη φορά με κάλεσαν "δι' υπόθεσίν σου", όπως έλεγαν, στην ασφάλεια.

Μετά από μια εβδομάδα, όταν συγκροτήθηκε το διοικητικό συμβούλιο, εκλέξαμε Πρόεδρο το Γιάννη, σε μια μάζωξη που κάναμε που λέγαμε πώς θα συγκροτηθεί, τι αξίωμα θα πάρει ο καθένας, παραμάγαζο δηλαδή, όχι το διοικητικό συμβούλιο σε συνεδρίαση, οι άλλοι απέξω.

Τώρα μαζευτήκαμε και θυμάμαι που εγώ λέω ότι εντάξει, εμένα την τοποθέτησή μου την ξέρετε, σε μας αξία έχει το αξίωμα του Γενικού Γραμματέα. Οπότε εγώ Γραμματέας. Εντάξει, οκ συγκροτηθήκαμε σε Σώμα και άρχισε, εμένα ας πούμε με καλούσαν πολύ συχνά στην ασφάλεια.

Και θυμάμαι χαρακτηριστικά, η αντιμετώπιση ήταν ο καλός και ο κακός. Ο κακός ήταν ο Υπαστυνόμος Σμαήλης, ο καλός ήταν ο Νίκας. Ο Νίκας λοιπόν μου έδειχνε ένα φάκελο δικό μου, που δεν είχε τίποτα μέσα, είχε ένα χαρτί. Μου έλεγε "κοίτα ρε, τίποτα είσαι πάνλευκος. Εσύ είσαι ιδεολόγος κομμουνιστής, σε σέβομαι και σε εκτιμάω, τι δουλειά θέλεις με τον Αλαβάνο που έχασε την κουτάλα και προσδοκεί να την ξαναποκτήσει"; Το Γιάννη τον καλούσαν και του λέγανε "καλά εσύ είσαι δικό μας παιδί, της αστικής τάξης ξέρω εγώ, τι δουλειά θέλεις με τον κομμουνιστή τον Κατωπόδη που ο πατέρας του ήτανε σφαγέας" ξέρω εγώ του λέγανε διάφορα, έτσι;

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Αυτό μεταξύ σας πώς λειτούργησε, χάσατε την εμπιστοσύνη ο ένας προς τον άλλον;

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Είσαι καλά; Αυτό λειτούργησε απολύτως συγκολλητικά και απολύτως.. αφού το λέγαμε μετά, ας πούμε, εμένα μου είπε αυτό. Όχι, καθόλου.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Τι ήθελαν να πετύχουν, να δημιουργήσουν ρήξεις;

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Βέβαια, εννοείται να δημιουργήσουν ρήξη. Ο Γιάννης ήταν Πρόεδρος, εγώ ήμουν Γραμματέας και ένας ο Μάκης ο Ποταμιάνος που ήταν από το τρίτο έτος Αντιπρόεδρος.

Το άσχημο ποιο είναι; Ότι από τους έξι που βγήκαμε, κάθε εβδομάδα καλούσαν διάφορους και επέμεναν «να παραιτηθείς από το διοικητικό συμβούλιο», «δεν πρέπει να είσαι, τι τα θέλεις αυτά»;

Παρατείνεται ο πρώτος από τους έξι, έμπαινε ο άλλος που ήταν επιλαχών και το 6-1 γίνεται 5-2. Φωνάζουν και τον τρίτο, παραιτείται και ο τρίτος με δύο χαστούκια και 4-3. Και έτσι φτάσαμε στα γεγονότα του Φλεβάρη που μπουκάρισε η ασφάλεια στο Πολυτεχνείο, στις 14 Φεβρουαρίου.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ξύλο έφαγες εσύ στην ασφάλεια;

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Ναι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Πολύ;

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Όχι πολύ.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Χαστουκάκια ας πούμε;

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Χαστούκια, θυμάμαι μια φορά μου τράβαγαν τα μαλλιά και είχε κάνει μια τρύπα εδώ μου τα ξερίζωσαν. Όχι βασανιστήρια όμως, σε αυτό το διάστημα όχι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Και καθόσουν, σε κρατάγανε για ένα τρίωρο;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Άλλες φορές ένα τρίωρο, περίπου τόσο και μετά με αφήνανε, έτσι;

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ναι, ημερήσιες επισκέψεις.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ναι, ναι, ξέρω εγώ να είχα κάνει σε αυτό το διάστημα πέντε, έξι, επτά, οχτώ ξέρω εγώ, κάτι τέτοιο. Το ίδιο κάνανε και στους άλλους. Κάποιοι παραιτήθηκαν, φτάνουμε στο 4-3 και..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Υπέρ σας ακόμα;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Υπέρ μας ναι. Και, (είναι κομβικό σημείο και για μένα), στις 14 Φεβρουαρίου οι συγκεντρώσεις, τα αιτήματα, οι απεργίες, έχει μπει το θέμα κάποιων υπομηχανικών που τους έδιναν δικαιώματα που τα αφαιρούσαν από μας, είχαμε αναπτύξει το θέμα της πενταετίας εμείς σαν κύριο αίτημα να γίνει η σχολή πενταετής και οι αντιδικτατορικές εκδηλώσεις στο Πολυτεχνείο ήταν σχεδόν καθημερινό φαινόμενο μπαίνοντας στο 1973.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Με αιτήματα και κλαδικά και πολιτικά;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Τα πολιτικά ήταν λίγο έμμεσα, δηλαδή υπήρχαν κάποιοι νόμοι, το ΝΔ 93 αν θυμάμαι, που καθόριζε τα της ανώτατης εκπαίδευσης και ήταν ασφυκτικό. Δηλαδή για να κάνεις μια Γενική Συνέλευση, να κάνεις οτιδήποτε, έπρεπε να ζητήσεις να πας στην ασφάλεια να το προαναγγείλεις, να πάρεις άδεια και τα λοιπά.

Επομένως στρεφόσουν ενάντια σε αυτούς τους νόμους, και στρεφόσουν ενάντια στο νομοθετικό καθεστώς που είχε καθιερώσει η δικτατορία, έτσι; Ήταν καθημερινό αυτό, αλλά πολιτικά καθαρά αιτήματα του στυλ «κάτω η χούντα» ας πούμε δεν ακουγόταν, δεν ήταν τέτοια, ήταν φοιτητικά αιτήματα αλλά που υπέκρυπταν από κάτω τους την αντίθεση με τη δικτατορία.

Στις 14 Φεβρουαρίου λοιπόν πουκάρει η αστυνομία στο Πολυτεχνείο και εμένα με συλλαμβάνουν.

ΤΑ ΝΕΑ Παρασκευή 16-2-1973

ΕΡΩΤΗΣΗ:

1973;

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

1973 14 Φεβρουαρίου. Με συλλαμβάνουν και με παραπέμπουν μαζί με άλλους δέκα, ήταν η δίκη των έντεκα τότε, έτσι έγινε γνωστή. Στην αρχή μας πηγαίνανε για το στρατοδικείο, μετά μας πήγαν σε ένα, πώς το λένε, για πλημμέλημα.

Μεταξύ αυτών που μας είχαν φορέσει ως κατηγορίες, για να είναι σίγουροι ότι θα καταδικαστούμε και θα κάτσουμε μέσα, ήτανε ο νόμος 4000 περί τεντιμποϊσμού. Δεν ξέρω αν έχετε δει μια ελληνική ταινία στη δεκαετία του '60 τεντιμποής λεγόταν αυτός που πέταγε γιαούρτια ας πούμε στους καθηγητές.

Υπάρχει μια ταινία που καθηγητής είναι ο Βασίλης Διαμαντόπουλος ξέρω εγώ και τέτοια.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ναι, ναι.

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Ναι, αυτός ο νόμος όμως δεν είχε εξαγορά, δεν είχε έφεση, δεν, δεν, αν καταδικαζόσουν με το νόμο 4000. Μαζί με αντίσταση κατά της Αρχής περιύβριση και όλα τα συναφή, ρίξανε κι αυτό μέσα και πήρε όμως πολιτικές διαστάσεις αυτή η δίκη των έντεκα. Από αυτούς τους έντεκα

έχουν πεθάνει οι δύο, ήταν επίσης εκεί ο Μάκης ο Μπαλαούρας που ήταν Βουλευτής στο ΣΥΡΙΖΑ.

Η φωτογραφία είναι από τη δίκη των 11 φοιτητών που είχαν συλληφθεί στο Πολυτεχνείο στις 14 Φεβρουαρίου 1973. Διακρίνονται από αριστερά στην πρώτη σειρά οι: Παρασκευάς Βάγιας, Σεραφείμ Δημακόπουλος, Μάκης Μπαλαούρας, Κυριάκος Σταμέλος. Στη δεύτερη σειρά από αριστερά οι: Βλάσης Λιαροκάπης, Ηλίας Κατωπόδης, Βασίλης Χριστόπουλος, Σάκης Παπαθεοδώρου. Στην τρίτη σειρά από αριστερά οι: Άλκης Πρέπης, Μάνος Τζανετής και Δημήτρης Αρχοντής.

Όρθιος μπροστά αριστερά, διακρίνεται ο μετέπειτα πρόεδρος της Βουλής Απόστολος Κακλαμάνης που ήταν στη δίκη ένας από τους συνηγούς υπεράσπισης των φοιτητών.

Ναι και τελικά πήρε διαστάσεις που ήρθαν ξέρω εγώ, φανταστείτε τώρα θα σας πω ονόματα τώρα. Παναγιώτης Κανελλόπουλος, ήταν ο τελευταίος Πρωθυπουργός πριν από τη δικτατορία, ο Αρχηγός της ΕΡΕ Παναγιώτης Κανελλόπουλος. Γεώργιος Μαύρος Υπουργός Εξωτερικών Αρχηγός της ΕΔΗΚ μετά την πτώση της δικτατορίας, μία παρέα δικηγόρων Μαγκάκης

και διάφοροι πολύ γνωστοί και πέσαμε στα μαλακά. Δηλαδή μικρές ποινές ας πούμε με αναστολή, εντάξει, μας έδιωξαν όλους.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Τη γλιτώσατε.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ναι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Πως αισθανόσουν εσύ τότε; Φοβήθηκες;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Όχι, πρέπει να πω ότι δεν φοβήθηκα. Μάλιστα πρέπει να σου πω κι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα, η δίκη απόκτησε μέσα περιεχόμενο πολιτικό, όταν σου λέω υπήρχαν αυτοί ως μάρτυρες υπεράσπισης. Μεταξύ των δικηγόρων υπεράσπισης λοιπόν ήτανε ο μετέπειτα Πρόεδρος της Βουλής ο Κακλαμάνης, με τον οποίον είμαστε από το ίδιο χωριό.

Κι ενώ όλοι οι άλλοι δικηγόροι μπήκαν, ο Αντώνης ο Βγότζας ας πούμε και διάφοροι ήταν από κοινού, αυτός πήρε τηλέφωνο τον πατέρα μου και του λέει, - ήταν συνομήλικοι περίπου, λίγο μικρότερος αυτός, αλλά γνωρίζονταν από το χωριό - και του λέει, θέλω να είμαι συνήγορος υπεράσπισης. Έχτιζε το μέλλον του αυτός από τότε.

Και του λέει ο πατέρας μου, μα έχουν δικηγόρους, υπάρχουν. Όχι λέει, θέλω οπωσδήποτε. Ο πατέρας μου, τέλος πάντων, λέει εντάξει και εμφανίζεται ως συνήγορος υπεράσπισης αυτός ο τύπος, τον οποίο πρώτη φορά έβλεπα εγώ, ο οποίος τι έκανε ο άθλιος;

Πήγε στο γυμνάσιο της Λευκάδας και πήρε ελέγχους δικούς μου από το γυμνάσιο, ζήτησε τους ελέγχους μου κι ενώ όλη η υπερασπιστική γραμμή των άλλων δικηγόρων ήταν όπως έπρεπε να είναι, εμφανίζεται αυτός και λέει για μένα ότι "μα καλά, διώκετε ως τεντιμπόη αυτό το λαμπρό νέο που ορίστε, είχε σε όλα, θρησκευτικά είχε 19" ξέρω εγώ.

Εκείνη τη στιγμή έλεγα να ανοίξει η γη να με καταπιεί.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Γιατί το πήρες έτσι εσύ; Γιατί δεν το πήρες ως προσπάθεια υπεράσπισης;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Γιατί ήταν τελείως έξω από το κλίμα που θέλαμε να δώσουμε.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Μιλάμε για τον Κακλαμάνη τώρα;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Μιλάμε για τον Κακλαμάνη, τον οποίο αργότερα που εγώ ήμουνα Γραμματέας στο ΚΚΕ στο Αιγάλεω, που τώρα έχει πέσει η δικτατορία και αυτός είναι Βουλευτής της Β' Αθηνών, ήμουνα τόσο θυμωμένος που αυτός εμφανιζόταν εκεί σε διάφορες εκδηλώσεις που κάναμε και κάποια στιγμή

τον βλέπω, άσε καλύτερα να μην πω στην κάμερα τι του είπα. Ναι, το έφερα βαρέως δηλαδή και ακόμα, ποτέ δεν του ξαναμίλησα.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Οπότε τελειώνει η δίκη των έντεκα.

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Τελειώνει η δίκη των έντεκα, πλέον ήμασταν οργανωμένοι όλοι, ο καθένας, εγώ είχα οργανωθεί και στην Κομμουνιστική Νεολαία. Τότε ταυτόχρονα με μας που μας παραπέμπανε σε δίκη κόψαν τις αναβολές του στρατού, μεταξύ αυτών και του Γιάννη. Ο Γιάννης ως Πρόεδρος και ο Μάκης ο Ποταμιάνος ως Αντιπρόεδρος..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ο Γιάννης Αλαβάνος;

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Ναι, στρατεύονται.

Και από τους τέσσερις που είχαμε μείνει υπάρχει κι ένας κρητίκαρος που τον αγαπάω όσο κανέναν άλλον, ο Νίκος ο Ρεβελάκης, όπου το τι τράβηξε αυτό το παιδί, ο οποίος ήτανε χριστιανός φανατικός, βενιζελικός φανατικός και λεβέντης πραγματικός.

Δηλαδή στην ασφάλεια πέφτανε απάνω του και τον δέρνανε και αυτός τους έλεγε "δεν είστε άντρες να έρθει ένας-ένας να χτυπηθούμε"; Στην ασφάλεια. Τον στείλανε στο τρελάδικο, τέλος πάντων.

Και μετά είχαμε μείνει οι δυο μας, δηλαδή εγώ και ο Ρεβελάκης, αλλά κρατάγαμε τη σφραγίδα του συλλόγου, διότι οι άλλοι ήταν στρατευμένοι, οι χουντικοί που ήταν τρεις στο συμβούλιο, δεν μπορούσαν να κάνουν συμβούλιο και να αλλάξουν τα αξιώματα.

Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος ήταν στρατευμένοι και ήμασταν εμείς οι δύο. Ο ένας σακατεμένος, όταν καλούσαν αυτοί συμβούλιο δεν πηγαίναμε εμείς, οπότε ήταν τρεις, δεν μπορούσαν να αλλάξουν, καταλαβαίνετε τι λέω έτσι;

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Να ψηφίσουν ναι.

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Να τα αλλάξουν όλα, να καθαιρέσουν ας πούμε τον Αλαβάνο και τον Ποταμιάνο και να μπουν αυτοί, γιατί δεν πηγαίναμε εμείς, ήτανε μόνο τρεις αυτοί. Κι έτσι κρατάγαμε τη σφραγίδα και έτσι πήγαμε μέχρι τις 14 Φεβρουαρίου που πλέον εγώ έχω αποφοιτήσει, ο Γιάννης είναι φαντάρος, ουσιαστικά έχω περάσει τα μαθήματα δεν έχω πάρει πτυχίο και ξεκινάει η ιστορία του Πολυτεχνείου. Είμαι από την πρώτη μέρα μέσα..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

14 Νοεμβρίου έτσι;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

14 Νοεμβρίου, τι είπα;

ΕΡΩΤΗΣΗ:

14 Φεβρουαρίου. Ερώτηση, ο Ηλίας που έρχεται στην Αθήνα το 1968 με τον Ηλία τον οργανωμένο το 1973 τι διαφορές έχει;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Τεράστιες, η μέρα με τη νύχτα.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Για πες.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Είναι το γεγονός ότι πλέον έχω αποβάλει όλη αυτή τη μιζέρια που κουβάλαγα επάνω μου, που περιέγραφα στην αρχή, φτώχεια. Έχω βρει ένα περιβάλλον σαν αυτό που σας έδειξα στις φωτογραφίες, προσωπικές σχέσεις πλέον, φίλους που να μου ταιριάζουν κι όχι την καφρίλα του γηπέδου, έτσι; Εξακολούθησα να είμαι παναθηναϊκός, αλλά έκοψα το γήπεδο.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Δεν το έχεις ανάγκη πια.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Έτσι ναι. Πάταγα στα πόδια μου και είχα οργανωθεί. Ήταν πάρα-πάρα πολύ σημαντικό για μένα το γεγονός ότι ήμουνα οργανωμένος. Είχα διαβάσει, είχα αρχίσει να διαβάζω πάρα πολύ μαρξιστική φιλολογία και γενικά ήμουν άλλος άνθρωπος.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Οι γονείς τι έλεγαν βλέποντας αυτή τη μεταστροφή και την εξέλιξή σου;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Γενικά ήταν μαζί μου σε όλα, η μητέρα μου ανησυχούσε λίγο, όχι λίγο, πολύ.

Ας πούμε στο Πολυτεχνείο όταν με πιάσανε και είχα εξαφανιστεί για περίπου ενάμισι μήνα ξέρω εγώ, γιατί στα γεγονότα του Πολυτεχνείου με την έξοδο εκεί "έλα, έλα" με το που βγαίναμε, εντάξει.

Είχα και μία αναπηρία εγώ στο πόδι, όπου φαινόμεουν στο περπάτημα, δηλαδή κούτσαινα, οπότε ήμουνα γνωστός, με ξαναβουτήξανε. Εντάξει, ασφάλεια στο στρατόπεδο στο Χαϊδάρι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Πάμε από την αρχή.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ναι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Είμαστε 14 Νοεμβρίου του '73.

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Ναι, γίνονται αλληπάλληλες συνελεύσεις, οι σχολές βρίσκονται σε αναβρασμό, γίνονται συνελεύσεις ανά σχολή όχι μόνο στο Πολυτεχνείο αλλά και στη Νομική και στη Φιλοσοφική και το προηγούμενο όλο διάστημα υπήρχαν διεργασίες συνεχείς και κάποια στιγμή αυτό κορυφώθηκε με αιτήματα διάφορα, προστέθηκε το αίτημα να γυρίσουν πίσω οι στρατευμένοι φοιτητές, κυρίως αυτό.

Και κάποια στιγμή μέσα στο Πολυτεχνείο παίρνεται απόφαση να γίνει κατάληψη. Οι συνελεύσεις ήτανε μαζικότερες και θυμάμαι ότι κάποια στιγμή εγώ σαν Γραμματέας και ο Ρεβελάκης δίπλα μου να κατευθύνουμε τις εργασίες της συνέλευσης..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ο Ρεβελάκης ήτανε μέλος.

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Μέλος.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Απλό μέλος.

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Απλό μέλος. επειδή όμως είχε τραβήξει όλα αυτά που είπα προηγούμενα, που έπρεπε να μιλάω δύο μέρες για το Νίκο για να πω αυτά που τράβηξε.

Ναι και κατευθύνουμε τις ενέργειες της διαδικασίας της συνέλευσης και κάποια στιγμή εμφανίζονται με στρατιωτικά κάποιοι από τους φοιτητές που είχαν στρατευθεί. Μεταξύ αυτών και ο Αντιπρόεδρος ο Μάκης ο Ποταμιάνος, ο Γιάννης ο Νισταζάκης, με τη στολή τη στρατιωτική. Κάτω από την πίεση, τους διακόψανε..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Την αναβολή ναι.

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Ναι, τους επέτρεψαν να γυρίσουν πίσω.

Και ρώταγα για τον Γιάννη, γιατί αυτός δεν είχε εμφανιστεί; Αυτός ήταν στην αεροπορία και τους κρατήσανε μια εβδομάδα παραπίσω. Δηλαδή το Πολυτεχνείο ο Γιάννης δεν το έζησε, όλοι οι άλλοι φαντάροι ήρθαν και έβλεπε μέσα στο Πολυτεχνείο με στρατιωτικά, όπως τους είχαν ελευθερώσει ας πούμε και τους είχαν αφήσει.

Οπότε εκεί συγκροτήθηκαν, τα έχω αυτά μπορώ να σας τα δώσω και οι επιτροπές και η Συντονιστική Επιτροπή του Πολυτεχνείου.

Α Π Ο Ρ Ρ Η Τ Ο Σ
000062

ΥΠΟΔ/ΝΣΙΣ ΓΕΝ. ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ.: 76975 Φ.680/30

Εν Αθήναις τῆ 13ῃ Δεκεμβρίου 1973

ΠΡΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΙΝ Α' - ΤΜΗΜΑ IV - ΓΡΑΦ. Ιον
Ε Ν Τ Α Υ Θ Α

ΘΕΜΑ: " Συντονιστική 'Επιτροπή καί 'Επιτροπαί Φοιτητῶν κατά τὰ ἐπεισόδια τῆς
I4-I7/II.1973".-

Περί τοῦ ἐν θέματι ἀντικειμένου, ἀναφέρομεν τὰ κάτωθι:

I.- Κατά τὴν διάρκειαν τῶν αἰματηρῶν ἐπεισοδίων τῆς I4-I7/II/73, οἱ ἐντὸς τοῦ
Ε.Μ. Πολυτεχνείου ἐγκλεισθέντες φοιτηταὶ ἐξέλεξαν δύο 'Επιτροπάς, διὰ τὸν συντο-
νισμόν τοῦ περαιτέρω "ἀγῶνος", ὡς ἀκολούθως:

ΙΟ. ΣΧΟΛΗ ΑΓΟΡΟΝΟΜΩΝ ΤΟΠΟΓΡΑΦΩΝ Ε.Μ.Π.

α) ΝΥΣΤΑΖΑΚΗΣ Ἰωάννης τοῦ Παύλου καί τῆς Ἀλίκης, γεν. τῷ 1951 εἰς Ἅγιον Νικό-
λαον Λασιθίου, κάτοικος Χαλανδρίου, ὁδὸς Βύρωνος 27.

β) ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ Γεράσιμος τοῦ Καρόλλου καί τῆς Μαρίας, γεν. τῷ 1952 εἰς Κεφαλλο-
νίαν, κάτοικος Ἐνταῦθα, ὁδὸς Χεύδεν 26.

γ) ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ Ἡλίας τοῦ Ἀθανασίου καί τῆς Αἰκατερίνης, γεν. τῷ 1950 εἰς Καρβά-
λευνάδος, κάτοικος Αἰγάλεω, ὁδὸς Κων/πόλεως 26.

δ) ΘΗΛΙΓΑΔΑΣ Ἐλεῆμων τοῦ Εὐθυμίου καί τῆς Ὀλυμπίας, γεν. τῷ 1951 εἰς Ἀθήνας,
κάτοικος ὁμοίως ὁδὸς Ἁγίου Μελετίου 36.

ε) ΑΝΔΡΕΟΥΛΗΣ Σωτήριος τοῦ Νικολάου καί τῆς Ἐλένης, γεν. τῷ 1952 εἰς Ἀθήνας,
κάτοικος Λεωφ. Κηφισίας 18.-

Ο
Δ Ι Ο Ι Κ Η Τ Η Σ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΟΥΣΟΣ
ΑΣΤΥΝ. Δ/ΝΤΗΣ Α'

Από ἔγγραφο τῆς γενικῆς Ασφάλειας

Και για μένα το πιο σημαντικό, είχαμε δουλέψει σαν Κομμουνιστική Νεολαία και θυμάμαι εγώ ο ίδιος διάβασα ένα πρόγραμμα σπουδών για όλα τα χρόνια της σχολής με πέμπτο έτος που δεν είχε γίνει ακόμα. Όπου, αργότερα που έπεσε η δικτατορία, ψάχνω να βρω αυτό το κείμενο και δεν το βρίσκω πουθενά, το θεωρώ το πιο σημαντικό από όλα, που πλέον

δίναμε μία νέα κατεύθυνση στη σχολή, πετάγαμε έξω απαρχαιωμένα μαθήματα. Τώρα πρόταση στη συνέλευση ήταν αυτό, έτσι;

Και θυμάμαι, μου λέγανε μετά, όταν εγώ είχα αποφοιτήσει, όταν έπεσε η δικτατορία και ανανεώθηκε το πρόγραμμα της σχολής, ότι αυτό το πρόγραμμα υιοθετήθηκε σε ποσοστό 90% από τη σχολή και να σου πω ότι με διάφορες παραλλαγές και εξελίξεις ισχύει μέχρι σήμερα.

Και ψάχνω να το βρω όλα αυτά τα χρόνια, απευθύνομαι σε διάφορους, να βρω αυτό το κείμενο που διάβασα, το οποίο ήτανε πολυσέλιδο, δηλαδή για να καταλάβεις ήταν ώρες διδασκαλίας ανά μάθημα, ανά εξάμηνο, ανά έτος.

Η δε πλάκα ήταν η εξής, στο Πολυτεχνείο κάναμε γλώσσες, τότε είχαμε αγγλικά γαλλικά γερμανικά. Εγώ λοιπόν στην πρότασή μου τότε, πως το λένε, από το Προεδρείο της συνέλευσης φτάνω στις γλώσσες και προτείνω: Ωραία, αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ισπανικά και ρώσικα. Με το που λέω ρώσικα λοιπόν ξεσπάει ένα «χα, χα, χα» μέσα στη συνέλευση τώρα, ήτανε προφανές από πού προέρχονταν τα ρώσικα, ας πούμε, και γιατί και πώς.

Ναι, εντάξει.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Έχω μια ερώτηση, διαβάζοντας κάποια βιβλία σχετικά με την περίοδο του Πολυτεχνείου, υπάρχει η άποψη ότι ανάμεσα στους φοιτητές υπήρχαν τρομερές κόντρες και ειδικά όσοι ήταν ας πούμε με το ΚΚΕ δεν ήταν υπέρ της κατάληψης.

Πιο πολύ υπέρ της κατάληψης ήταν οι ανένταχτοι, κάποια στιγμή όταν τελικά έγινε η κατάληψη στις 14 ήρθανε, δηλαδή όλο αυτό το πράγμα τράβηξε κι άλλους, αλλά το ΚΚΕ δεν το αποδέχθηκε ποτέ; Δηλαδή υπήρχαν κόντρες.

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Λοιπόν, το ίδιο το ΚΚΕ αργότερα έχει βγάλει ένα ογκώδες τεύχος, με απόφαση της Κεντρικής του Επιτροπής, που ερμηνεύει τα γεγονότα του Πολυτεχνείου.

Το έχω διαβάσει, το έχω μελετήσει, με έχει απασχολήσει, ούτε η μία άποψη είναι σωστή, ούτε η άλλη. Είναι αλήθεια ότι το ΚΚΕ, εμείς σαν ΚΝΕ ας πούμε, εγώ η κατεύθυνση που είχα, από την καθοδήγησή μου υποτίθεται, είναι ότι επιμένουμε στα φοιτητικά αιτήματα γιατί αυτά συσπειρώνουν κόσμο.

Οι κνίτες όμως ήτανε πρωτοπόροι στην κατάληψη του Πολυτεχνείου.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Συμμετείχαν δηλαδή;

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Όχι μόνο συμμετείχαν, ήταν πρωτοπόροι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Με ποιο τρόπο;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Η μισή Συντονιστική Επιτροπή ήταν κνίτες. Όλη αυτή η κατάληψη εξελίχθηκε με την άμεση συμμετοχή των κνιτών, δεν υπήρχε κνίτης που να μην συμμετέχει.

Τώρα, το γεγονός ότι έβαζαν φρένο σε κάποια συνθήματα ας πούμε που γράφονταν, παραδείγματος χάρη «λαοκρατία» και διάφορα τέτοια συνθήματα, είναι αλήθεια.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Με ποιο σκεπτικό; Να μην προκαλέσουν πάρα πολύ;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Όχι να μην προκαλέσουν, γιατί τα θεωρούσαν, ακόμα και σήμερα τα θεωρούν στο ΚΚΕ εξτρεμιστικά συνθήματα. Μόνο ως προς αυτό.

Τώρα, υπάρχει το περίφημο «νούμερο 8» της Πανσπουδαστικής που κυκλοφόρησε το Φλεβάρη του '74, όπου εκεί ένα από τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής ο Διονύσης ο Μαυρογένης καταγγελλόταν σε αυτό το τεύχος της Πανσπουδαστικής σαν προβοκάτορας και σαν ασφαλίτης.

Ήταν λάθος που έγινε αυτό το πράγμα, δεν ήταν ο άνθρωπος, έτσι; Από αυτό όμως ξεκινώντας, το να μηδενίζεται ή πολύ περισσότερο να αμφισβητείται η συμμετοχή της ΚΝΕ, τώρα να μην πω ΚΚΕ γιατί τότε δεν ξέρω αν υπήρχε το ΚΚΕ, στα γεγονότα του Πολυτεχνείου, είναι το απόλυτο ψέμα.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Εσύ ανήκες στην ΚΝΕ τότε;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Βεβαίως.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ωραία, πάμε πάλι να καταγράψουμε τα γεγονότα αυτό το τριήμερο. Εμείς γεννηθήκαμε εγώ δέκα, η Ιωάννα τριάντα χρόνια μετά. Δεν ξέρουμε τίποτα, τα έχουμε δει όλα από την τηλεόραση. Εσύ ήσουν εκεί, ήσουν 21-22;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

23.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ένα 23χρονο παιδί από τη Λευκάδα στην Αθήνα, έχει φάει λίγο ξύλο, έχει βρει φίλους, έχει ενταχθεί πρώτα..

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Έχουμε ξεχάσει ένα πολύ σημαντικό, ότι όταν εκλεγήκαμε στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που εκλεγήκανε, γυρνάω πίσω στις εκλογές του '72, μας έστειλαν σε εφαρμογή των νόμων της δικτατορίας, μας καλούσαν

σε απολογία με σκοπό να μας αποβάλουν από το Πολυτεχνείο. Είναι αυτή η απολογία που είχες πάρει εσύ.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ναι, ναι.

ΕΘΝΙΚΟΝ Π. ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΝ
Π Ρ Υ Τ Α Η Ν Ε Ι Α
ΣΧΟΛΗ ΣΧΟΛΩΝ

Εν Αθήναις τῆ 16ῃ Δεκεμβρίου 1972

Αριθ. Πρωτ. 41316

Π ρ ο σ
τὸν κ. Σταῦρον Καναβάκη
σπουδαστὴν τῆς Δ' τάξεως τῆς Σχολῆς Ἀγρονόμων
καὶ Τοπογράφων Μηχανικῶν
Εὐφρονίου 37-39 - Παγκράτι

Θέμα: Κλήσις εἰς ἀπολογία.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 120, καὶ 123 τοῦ Ν. 5343/1932 ὡς αὐταὶ ἐτροκοποιήθησαν διὰ τῶν ἀρθρῶν 1 καὶ 2 τοῦ Ν. Δ/τος 93/1969 "περὶ τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν καθηκόντων τῶν φοιτητῶν τῶν Ἀνωτάτων Ἑκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων", καλοῦμεν ὑμᾶς εἰς ἔγγραφον ἀπολογία, ὑποβλητέαν ἡμῖν ἐπὶ ἐνσήμου χάρτου καὶ μέχρι τῆς 12ῃς μεσημβρινῆς τῆς 19ῃς τρέχοντος μηνός, διότι: α) προετρέψατε τοὺς συναδέλφους σας εἰς ἀποχὴν ἐκ τῆς διδασκαλίας τῶν μαθημάτων καὶ τῶν ἀσκήσεων, β) ἐναλέσατε εἰς συγκέντρωσιν τοὺς συναδέλφους σας τῆς Σχολῆς ἄνευ αἰτήσεως ἡμετέρας ἀδείας καὶ γ) ἐζητήσατε παρ' Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς ἔγκρισιν συγκεντρώσεως εἰς κῆρον ἐξωπολυτεχνειακόν, ἄνευ προηγουμένης ἐγκρίσεως τῆς Πρυτανείας τοῦ Ἰδρυματος.

Κοινοποιήσεις:
- Γραφεῖον Πρυτάνεως
- Γραφεῖον Κυβερν. Ἐπιτρόπου
- Ἐπιμετ. Σχολῶν

Ο Π Ρ Υ Τ Α Η Ν Ε Ι Σ κ.ά.α.
Κ. ΘΕΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ
(Α' Ἀντιπρυτάνης)

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον
Ὁ Πρωτ. Δ.εμ/σεως

Με τον ίδιο αρ. πρωτ. την ίδια ημερομηνία και το ίδιο ακριβώς περιεχόμενο, έγινε και η κλήση του Ηλία Κατωπόδη.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Θυμάμαι χαρακτηριστικά όλες αυτές οι απολογίες, σε μας δηλαδή στους τοπογράφους, φτιάχτηκαν στο γραφείο του παππού σου (Αλαβάνου Νικολάου). Και μάλιστα τις φτιάχναμε μαζί με τον Αντώνη τον Βγότζα και κάποια στιγμή αφού τελειώσαμε το κείμενο το πάμε μέσα στον παππού, ο οποίος λέει "καλό είναι, αλλά να το γυρίσετε στην καθαρεύουσα".

Τότε μιλάγαμε καθαρεύουσα, δηλαδή λέγαμε η λύσις, έτσι; της καταστάσεως, αλλά ήθελε λίγο πιο καθαρεύουσα. Κι αν δεις κάτι δοτικές μέσα που έχει «μοι» με όμικρον γιώτα ας πούμε και τέτοια αυτή η απολογία κι είχε δίκιο. Διότι εντάξει, στείλαμε ένα κείμενο στην Πρυτανεία και δεν μας απόβαλε από το Πολυτεχνείο.

Γυρνάμε όμως τώρα, πάμε σε αυτό που είπες.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Στο τριήμερο.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ναι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Περίγραφέ μας τα γεγονότα έτσι όπως τα θυμάσαι από τις 14 που μπήκατε μέχρι τις 17 που βγήκατε και πώς βγήκατε.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ναι, αυτό που θυμάμαι, οι πρώτες μέρες ήταν να τις πω ρουτινιάρικες; Κάναμε συνεχώς συνελεύσεις, μέσα σε ένα αμφιθέατρο ήμασταν και παίρναμε..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Σε ποιο;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Στο αμφιθέατρο στο κτίριο Γκίνη. Το κτίριο Γκίνη είναι το κτίριο των πολιτικών μηχανικών, κάτσε να προσανατολιστώ λίγο, ναι, είναι αυτό που είναι στη Στουρνάρη και μπαίνει από την πόρτα της Στουρνάρη, έτσι;

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ναι το πλαϊνό.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Το πλαϊνό.

Εκεί μέσα συνεδριάζαμε, εμείς τουλάχιστον, υπήρχαν έτσι ποιους θα εκλέξουμε, να στείλουμε στη Συντονιστική Επιτροπή να αλλάξουμε, εκεί υπήρχαν κάποιες κόντρες μεταξύ μας, αλλά υπήρχε ένα ενωτικό κλίμα και πλέον σιγά-σιγά τα αιτήματα άρχιζαν να πολιτικοποιούνται.

Στο τέλος ήταν καθαρά πολιτικά τα αιτήματα.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Η καθημερινότητά σας πώς ήταν, που κοιμόσασταν, τι τρώγατε;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Εγώ τουλάχιστον στις 14 το βράδυ και στις 15 γύρναγα σπίτι μου και κοιμόμουνα.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Αιγάλεω;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Αιγάλεω ναι, γύρναγα σπίτι μου.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Γύρω από το Πολυτεχνείο; Εμείς είμαστε τώρα εδώ, το γραφείο σου είναι στη Βασιλέως Ηρακλείου.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Αυτό εδώ το γραφείο, ήταν η κρεβατοκάμαρη, του καθηγητή των χημικών μηχανικών του Σκουλικίδη. Αυτός μετά την πτώση της δικτατορίας ήταν κοντά στο ΚΚΕ. Αυτό εδώ, όλο το διαμέρισμα.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Εδώ που βρισκόμαστε τώρα;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Εδώ που βρισκόμαστε τώρα. Είχε έρθει μετά η γυναίκα του, όταν το νοικιάσαμε εμείς, και λέει: "αχ το κρεβάτι μου το είχα εκεί" και τα λοιπά. Αυτός ο τύπος πέρναγε μέσα από το Μουσείο και η Σχολή Χημικών Μηχανικών ήταν από δω μεριά προς την Τοσίτσα και έμπαινε κατευθείαν. Δηλαδή πέρναγε το Μουσείο και πήγαινε απέναντι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Εδώ στην Πατησίων αυτό το τριήμερο εσύ που έβγαινες και έμπαινες τι έβλεπες, τι επικρατούσε;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Τίποτα, τις δύο πρώτες μέρες έτσι κόσμος που κοίταζε περίεργα κάποιους τύπους που ήτανε μέσα από τα κάγκελα ας πούμε και είχαν και κανένα σύνθημα και τέτοια. Αυτό που έγινε το μπαμ έγινε 16 του μήνα.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Όπου τι συνέβη;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Όπου πλέον εκεί ήταν χαμός στην Πατησίων, είχε αρχίσει να εκπέμπει ο σταθμός του Πολυτεχνείου, έπεφταν πυροβολισμοί από απέναντι, που ούτε ξέραμε πώς είναι οι ήχοι του πυροβολισμού.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Από το Παλλάς;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Από το Παλλάς απέναντι ναι. Και μάλιστα κάποια στιγμή θυμάμαι η παρέα που ήμασταν εκεί με όλους τους άλλους αυτούς, που λένε "βρε παιδιά πάμε λίγο πιο πίσω θα φάμε καμιά σφαίρα". Ακούγαμε, βλέπαμε τραυματίες.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Υπήρχαν ελεύθεροι σκοπευτές.

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Ναι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Και πυροβολούσαν αδιακρίτως.

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Ναι μέσα στο Πολυτεχνείο. Βλέπαμε δίπλα μας τραυματίες να τους μεταφέρουν, δηλαδή θυμάμαι πήγα στα ιατρεία στο Πολυτεχνείο και είδα ξαπλωμένους κάτω, είχαν αναλάβει κάποιοι φοιτητές εκεί ξέρω εγώ τι ήταν, γιατροί ήταν.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Επομένως φοβόσασταν να βγείτε στο προαύλιο;

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Στο προαύλιο ήμασταν, απλώς θυμάμαι όταν ερχόμασταν μπροστά στην πόρτα ας πούμε που είναι στην Πατησίων κάποια στιγμή κάποιος λέει "δεν πάμε λίγο πιο πίσω"; Γιατί άκουγες γκουπ, γκουπ, γκουπ συνέχεια τους πυροβολισμούς.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Το κοινό που ερχότανε, όπως έχουμε δει σε βίντεο να δίνει φαγητό και τα λοιπά;

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Ναι είναι πραγματικότητες αυτά.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Δε φοβόντουσαν αυτοί; Παίρνανε το ρίσκο τους κι αυτοί. Εσύ πώς αισθανόσουν; Δηλαδή είχες το χρόνο να σκεφτείς ή γίνονταν όλα πάρα πολύ γρήγορα;

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Μάλλον το δεύτερο. Από κάποιο σημείο και μετά, δηλαδή θυμάμαι όταν πήγε η ώρα ξέρω εγώ 12 τη νύχτα καταλαβαίναμε ότι η κατάσταση οδηγείται σε μια ρήξη, δεν περιμέναμε ότι θα γίνει κάτι πολύ απλό. Και κάποια στιγμή ήρθε η πληροφορία ότι "τα τανκς κατεβαίνουν στη λεωφόρο Αλεξάνδρας".

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Θυμάσαι ποιος σου το είπε αυτό, θυμάσαι να το ακούς κάπου;

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Νομίζω ότι ο Κώστας ο Λιακόπουλος ήταν που μου λέει "τόρα πληροφορήθηκα ότι τα τανκς κατεβαίνουν τη λεωφόρο Αλεξάνδρας".

Κοίταξε να δεις, δεν υπήρχαν τότε βέβαια κινητά τηλέφωνα, αλλά τα γύρω-γύρω σπίτια αυτά που είχαν, πόσο απέχει η λεωφόρος Αλεξάνδρας από το Πολυτεχνείο, δηλαδή ακόμα και ο κρότος των ερπυστριών ακουγόταν, έτσι; Και θυμάμαι έρχεται το τανκ απέναντι από το Πολυτεχνείο, προβολείς αναμμένοι. Έγινε η νύχτα μέρα κι ήμουν ακριβώς μπροστά εκεί τη στιγμή που όρμηξε το τανκ. Εκεί το έχω χάσει λίγο, δηλαδή μετά διάβαζα γι' αυτή την Πέπη Ρηγοπούλου που την πάτησε το τανκ, μια καθηγήτρια, μετά που έγινε.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Δεν το θυμάσαι να το βλέπεις.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Όχι, θυμάμαι το τανκ να ορμάει στην πύλη, να βλέπω τις κολώνες να πέφτουν, είχε προηγηθεί ο μακαρίτης ο Κυριάκος ο Σταμέλος, ήταν και στη δίκη των έντεκα κι έκανε διαπραγματεύσεις με τους στρατιωτικούς να μην μπει το τανκ.

Υπήρχε μια πολύ φορτισμένη ατμόσφαιρα, είχαν ρίξει δακρυγόνα, θυμάμαι βάζαμε στα μάτια μας ξέρω εγώ λεμόνι κάτι αλοιφές εκεί ή οτιδήποτε.

Και βλέποντας το τανκ να ορμάει θυμάμαι ότι έκανα ξέρω εγώ δέκα βήματα παραπίσω ας πούμε, πλάκωσε ένα αυτοκίνητο που ήταν από κάτω το τανκ και μπήκε μέσα. Και ορμήξανε ταυτόχρονα και οι στρατιώτες και οι αστυφύλακες. Οι μεν αστυφύλακες μαινόμενοι, οι δε φαντάροι ήρεμοι, να μην πω και προστατευτικοί.

Και οπισθοχωρήσαμε πίσω και πήγαμε προς το κτίριο Γκίνη και θυμάμαι μετά ένας λοχαγός άνοιξε την πόρτα της Στουρνάρη και μας είπε "παιδιά βγαίνετε, δε θα σας πειράξει κανένας", βλέπαμε όμως, ξέραμε, ακούγαμε κιόλας, ότι οι ασφαλίτες είχανε πιάσει την οδό Στουρνάρη και όταν έβγαινες σε βουτάγανε.

Ήμουν με την αδερφή μου εκεί και πριν προλάβω να βγω από την πόρτα, μας πιάσανε και τους δύο. Με πιάσανε εμένα, η αδερφή μου ήταν γαντζωμένη από πάνω μου ξέρω εγώ κάτι τέτοιο, τη βουτήξανε κι αυτή, μας βάλανε σε μια κλούβα και βγήκα μετά τα Χριστούγεννα, την Πρωτοχρονιά, κάτι τέτοιο, έκατσα 40 μέρες μέσα.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Τι συνέβη εκεί;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Μας πήγανε στην ασφάλεια, η οποία ασφάλεια ήταν τότε στην οδό Μεσογείων.

Κόσμος, χαμός, σωρηδόν. Μέσα σε ένα κελί 2x1 ας πούμε ήμαστε 25 άτομα, μόνο όρθιος μπορούσες να καθίσεις. Και μετά σιγά-σιγά θυμάμαι ιστορίες φρίκης, κοπελιές ας πούμε να έχουνε περίοδο ξέρω εγώ και να τους παρακαλούν "άσε να πάω στην τουαλέτα" και διάφορα τέτοια.

Αρχίζουν το ξεσκαρτάρισμα σιγά-σιγά, ας πούμε, την αδερφή μου την αφήσανε την άλλη μέρα. Και μετά από δυο-τρεις μέρες, δηλαδή θα ήταν 20 του μήνα 21, αφού μας ξεδιαλέξανε μας πήγανε στο Χαϊδάρι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Στο στρατόπεδο;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Στο στρατόπεδο του Χαϊδαρίου, εκεί που είναι σήμερα το Αττικό νοσοκομείο, έτσι; Εκεί. Το ΚΕΒΟΠ λεγόταν τότε, Κέντρο Βαρέων Όπλων Πεζικού, κάπως έτσι.

Εκεί ήμουν και στην περίφημη συνέντευξη αυτού του αλήτη του Μαστοράκη που έκανε, όπου εντάξει, αρνηθήκαμε εμείς να πάμε και πήραν με τα όπλα ας πούμε κάποιους και τους βάλανε εκεί μπροστά και καθίσανε, όλοι οι οργανωμένοι αρνηθήκαμε να πάμε.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Θύμισέ μας που τραβήχτηκε αυτή η συνέντευξη;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Στην ΕΡΤ.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Και ήτανε το ξέπλυμα ουσιαστικά του Πολυτεχνείου.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ναι, δηλαδή ήτανε αυτό μέσα από τον Μαστοράκη.

Έχει εν τω μεταξύ προηγηθεί, έγινε Πρωθυπουργός ο Μαρκεζίνης, είχε γίνει και η προσπάθεια του καθεστώτος να φιλελευθεροποιηθεί, έτσι; Ήταν ένας Υπουργός Τύπου που λεγότανε Ζουρνατζής, αυτός είχε έρθει στο Χαϊδάρι, εμείς αρνηθήκαμε να πάμε στη συνέντευξη, μας πήρανε με τα όπλα "κωλόπαιδα ξέρω εγώ εντάξει μπέστε μέσα εκεί", αρνηθήκαμε να πάμε μπροστά να μιλήσουμε όσοι ήμαστε οργανωμένοι και γνωστοί, κάτσαμε πίσω-πίσω.

Και πήραν σωρηδόν έτσι κάποιους εκεί, μόνο ένας ο Γιώργος ο Δρογκάρης από αυτούς, υπάρχουν κάποια αποσπάσματα δηλαδή αν δεις αυτή τη συνέντευξη του Μαστοράκη βλέπεις κάτι απίθανους τύπους και είναι ένας-δύο ας πούμε που εκφράζουν αυτό που πραγματικά έγινε, δηλαδή την άποψη των φοιτητών.

Γιατί η προσπάθεια του Μαστοράκη ήταν ότι "οι καλοί φοιτητές που μπήκαν μέσα κάποιοι αναρχομπαχαλάκηδες και τους εξοστράκισαν ας πούμε από αυτό που θέλανε οι φοιτητές σε αναρχική κατεύθυνση" και τα

λοιπά. Αυτό ήταν η στόχευση. Δε νομίζω ότι πέτυχε τίποτα μέσα από αυτή τη συνέντευξη, αλλά εντάξει την κάνανε αυτή την προσπάθεια.

Και μετά από λίγες μέρες, 25 Νοεμβρίου, ο Ιωαννίδης γκρέμισε τον Παπαδόπουλο. Εκεί λίγο, να το πω, τα χρειαστήκαμε. Θυμάμαι λέγαμε, όπως ήμασταν κλεισμένοι μέσα σε μία αποθήκη, λέγαμε "φαντάσου ο Διοικητής του στρατοπέδου να είναι φανατικός του Παπαδόπουλου και να αντισταθεί τώρα και να έρθει κανένα αεροπλάνο από πάνω και να βομβαρδίζει τον Διοικητή και να την πληρώσουμε εμείς που ήμασταν κλεισμένοι μέσα σε μία αποθήκη εκεί".

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Έφαγες ξύλο;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Μέχρι εκείνη τη στιγμή τίποτα. Στο δε στρατόπεδο του Χαϊδαρίου επάνω κανονικά караβάνια σισσίτιο και τέτοια, ήταν ένας γλυκός Νοέμβρης δεν έβρεχε δηλαδή, και τέσσερις - πέντε μέρες είναι αυτό, κάθε μέρα μας συγκεντρώνανε σε ένα υπαίθριο θέατρο με κερκίδες και μας κάνανε διαφώτιση. Σε άπταιστη καθαρεύουσα κάποιος караβανάς εκεί λοχαγός μας έκανε ας πούμε διαφώτιση για τα ιδεώδη της "εθνικής επανάστασεως" και τα λοιπά.

Γίνεται αυτό, που ο Ιωαννίδης ανατρέπει τον Παπαδόπουλο 25 Νοεμβρίου, εκεί λίγο τα χρειαστήκαμε, που μιλάγαμε μεταξύ μας "όχι ρε γαμώτο τώρα τι μας περιμένει"; Αρχίζουν να διώχνουν κόσμο κι ένα βράδυ μας βάζουν μέσα σε ένα ρέο -ρέο είναι αυτά τα φορτηγά του στρατού- με κατεβασμένους τους μουσαμάδες έτσι.

Ούτε ξέραμε πού μας πάνε και μας πήγανε στο ΕΑΤ-ΕΣΑ. ΕΑΤ-ΕΣΑ ξέρετε πού είναι έτσι; Πίσω από το άγαλμα του Βενιζέλου..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Στη Βασιλίσσης Σοφίας.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Στη Βασιλίσσης Σοφίας, όπως είναι ο μεγάλος χώρος εκεί στο άγαλμα του Βενιζέλου από πάνω ήταν το Ειδικό Ανακριτικό Τμήμα της ΕΣΑ. Εκεί έδερναν όλοι οι βασανιστές της ΕΣΑ.

Καλά, εκεί η υποδοχή είναι ένα σοκ, δεν ξέραμε πού μας πάνε γιατί είχαν κατεβασμένους τους μουσαμάδες, δεν βλέπαμε και κάποια στιγμή μας κατεβάζουνε και βλέπουμε, ξέρω εγώ, 20 άτομα από τη μια μεριά και 20 άτομα από την άλλη κάτι ντερέκια τους εσαζήδες, οι οποίοι, (το έχω διαβάσει και για άλλους αυτό ότι γινόταν), με το που κατέβαινες κάτω από το φορτηγό έπεφταν επάνω σου και από τις δύο μεριές και έπεφτε το ξύλο της αρκούδας, αλλά ξύλο, έτσι; δηλαδή κλωτσιές, μπουνιές, γροθιές στο

κεφάλι και κάτι αλαλαγμοί, ένα πράγμα δηλαδή που σου έσπαγε το ηθικό. Ήταν η υποδοχή το σοκ.

Εκεί στο ΕΑΤ-ΕΣΑ εγώ έκατσα περίπου 15 μέρες, με ανέκρινε ο μετέπειτα καταδικασθείς σε ισόβια ο Χατζηζήσης. Εμένα με γλίτωνε το γεγονός ότι στο Πολυτεχνείο επειδή ήμουν συνδικαλιστής, δηλαδή ήμουν γραμματέας στο σύλλογο, στην πραγματικότητα δεν είχαν τίποτα, δηλαδή δεν είχαν στοιχεία γι' αυτό που ήταν το επίφοβο. Δηλαδή ότι ήσουν οργανωμένος στην ΚΝΕ ας πούμε και τέτοια. Εννοείται ότι σε ανέκριναν γι' αυτό, αλλά δεν είχαν στοιχεία.

Βασανιστήρια. Αυτά τα κλασικά βασανιστήρια που λένε άλλοι, φάλαγγες ξέρω εγώ και τέτοια πράγματα, όχι. Ξύλο πολύ και εμένα αυτό που με σκότωνε ήταν ας πούμε ορθοστασία δύο-τρεις ώρες. Θυμάμαι τα πόδια μου να ξεχειλώνουν έξω από τα παπούτσια από την ορθοστασία, να κατουριέσαι επάνω σου..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Μόνος σου ήσουν ή με άλλους;

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Μόνος. Ένα κελί, εγώ ήμουν στο κελί 6, τώρα είναι μουσείο αυτό το ΕΑΤ-ΕΣΑ, το έχουνε κάνει, έτσι; Και ήμουν στο κελί 6. Θα κάμω μόνο μια αναφορά. Όπως ήταν οι τάβλες της πόρτας του κελιού, υπήρχε μια χαραμάδα και έβλεπα το απέναντι κελί.

Και έχω παραστεί μάρτυρας μέσα από αυτή τη χαραμάδα, άκουγα κάτι ουρλιαχτά μιας κοπέλας απέναντι, ήταν μια κοπελιά, ξέρω ποια ήτανε, έχω και το όνομά της, βιασμούς με ένα παλούκι ένα γκλοπ ξέρω εγώ κάτι τέτοιο, για μένα κάτι σοκαριστικό.

Από εκεί με πήραν και με πήγαν στο Ρέντη, αφού πέρασα δύο-τρεις φορές από ανάκριση με πήγαν στο Ρέντη και αποφυλακίστηκα την παραμονή της πρωτοχρονιάς, ναι κάπου ανάμεσα Χριστούγεννα και πρωτοχρονιά από το ΚΕΣΑ, το κέντρο της ΕΣΑ που εκπαιδεύονταν οι εσατζήδες, κάπου στου Παπάγου ήταν αυτό, χωρίς βασανιστήρια, τίποτα.

Ήμασταν σε ένα κελί, μάλιστα είχαμε και αυτά τα γνωστά ντούκου-ντούκου με τα γράμματα εκεί και με τη συνεννόηση ναι. Ξύλο πολύ στο ΕΑΤ-ΕΣΑ, πολλή ορθοστασία, κατουριόμουν επάνω μου, τέτοια. Αλλά όχι όμως να με ρίξουν κάτω ξέρω εγώ και να αρχίσουν φάλαγγα και τέτοια πράγματα, πολύ ξύλο, αλλά ξύλο, έτσι; Όχι βασανιστήρια, δεν το λες βασανιστήριο, σε τουλουμιάζαν στο ξύλο.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Και μετά από λίγο καιρό πέφτει η δικτατορία και αλλάζει όλος ο κόσμος.

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Πριν πέσει η δικτατορία έχει πολύ μεγάλο ενδιαφέρον, εγώ είπαμε βγήκα στο τέλος του '73, μπαίνει το 1974 όπου το Φλεβάρη του 1974 γίνεται το μεγάλο χτύπημα στο ΚΚΕ. Δηλαδή πιάστηκαν μέλη του πολιτικού γραφείου, Αντώνης Αμπατιέλος Μίνα Γιάννου, εξαρθρώθηκε σχεδόν όλος ο παράνομος μηχανισμός του ΚΚΕ και πιάστηκαν και από το Πολυτεχνείο πάρα πολλοί.

Δηλαδή, είχε πιαστεί ο άνθρωπος με τον οποίο συνδεόμουν στην ΚΝΕ και έλεγα, κυκλοφορούσα ελεύθερος γιατί μόλις είχα βγει από την ΕΣΑ. Στο σπίτι μου στο Αιγάλεω που έμενα, ήταν ένας ασφαλίτης ο οποίος ήταν ακριβώς στο απέναντι πεζοδρόμιο και καθόταν όλη την ημέρα. Ο οποίος έμενε μερικά τετράγωνα παραπέρα, οπότε έβγαινα εγώ και του έλεγα "ρε συ, δε βαριέσαι; Τι κάθες; Εντάξει τι να σου κάνω, με βάζουν", μου έλεγε κι αυτός.

Έπιασα δουλειά εν τω μεταξύ τις πρώτες μέρες του Ιανουαρίου σε μια τεχνική εταιρεία, μέσω του Δημήτρη του Ρόκου, πέθανε πρόσφατα, ήταν οργανωμένος στη Δημοκρατική Άμυνα, είχε έρθει μάρτυρας στη δίκη των έντεκα σε εμένα και πήγα κι έπιασα δουλειά σε μια εταιρεία που δούλευε κι αυτός.

Διωγμένος επιμελητής του Πολυτεχνείου στο πρώτο εκτελεστικό γραφείο του ΠΑΣΟΚ με Λαλιώτη, Γεννηματά, Τσοχατζόπουλο και αυτούς, Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Παιδείας όταν πήρε την κυβέρνηση το ΠΑΣΟΚ, έτσι; Με Υπουργό Παιδείας τον Κακλαμάνη. 1982 Υπουργός Παιδείας ο Κακλαμάνης, Γενικός Γραμματέας ο Ρόκος. Εγώ δούλευα, στην αρχή πήγα εκεί, αυτός γύρισε στο Πολυτεχνείο μετά και έγινε καθηγητής.

Τον Φλεβάρη λοιπόν του '74 γίνεται το μεγάλο χτύπημα στο ΚΚΕ και όλος ο τρόμος ήταν αν θα μιλούσε, που δε μίλησε, αυτός με τον οποίο ήμουν σε επαφή στην ΚΝΕ. Αυτοί οι άνθρωποι βασανίστηκαν απάνθρωπα, τον Κώστα τον Κάππο ας πούμε τον έθαψαν στο στρατόπεδο του Διονύσου.

Απελευθερώθηκαν με την πτώση της δικτατορίας.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Μετά από μερικούς μήνες.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Μετά από μερικούς μήνες.

Να πω λίγο για κάτι που το θεωρώ σημαντικό, έτσι, για μένα τουλάχιστον είναι σημαντικό, έχει πέσει η δικτατορία, εγώ δουλεύω, δε δικαιούμαι άδεια γιατί μόλις είχα πιάσει δουλειά και έχει γίνει το κυπριακό η απόβαση των Τούρκων στην Κύπρο, έχει αδειάσει το Αιγαίο από τους τουρίστες διότι φοβόνταν εισβολή των Τούρκων.

Και με καλεί ο Γιάννης, που ήταν κι αυτός ελεύθερος, γιατί μόλις είχε τελειώσει από το στρατό είπαμε, ο Αλαβάνος και με καλεί να με

φιλοξενήσει στο ξενοδοχείο στην Τήνο. Πάω με την κοπελιά μου στην Τήνο, οπότε η μαμά του Γιάννη λέει "είναι παντρεμένοι; Όχι. Είναι αρραβωνιασμένοι; Όχι. Θα κοιμούνται σε ξεχωριστά δωμάτια". Σοκ. Βρε καλή μου, βρε..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Η κοπελιά σου ήταν η Άννα η Καραγιαννάκη;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ναι.

Τέλος πάντων προσπαθούσε ο Γιάννης κι αυτός δεν, με τίποτα. Πιάνουν και κάτι αέρηδες στην Τήνο, από αυτούς που πιάνουν, τους καρεκλάτους, τραπεζάτους πώς τους λένε εκεί και τα λοιπά, οπότε λέμε δεν είναι ζωή αυτή, την κοπανάμε παίρνουμε ένα καράβι και πάμε στην Ίο.

Και γυρνώντας, αυτό θέλω να το πω όμως, 24 Αυγούστου του 1974 ειδοποιούμαστε ότι «έρχεται στην Ελλάδα απόψε ο Χαρίλαος Φλωράκης».

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Από;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Από το εξωτερικό.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Πού ήταν, στο Παρίσι;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Όχι ξέρω εγώ πού ήταν; Στις ανατολικές χώρες ήταν τότε, Γραμματέας του ΚΚΕ. Και μπαίνουμε σε ένα αυτοκινητάκι τέσσερα άτομα και πάμε στο Ελληνικό. Για μένα είναι η πιο συγκλονιστική στιγμή του ενήλικου βίου μου. Θυμάμαι κάποια στιγμή λοιπόν φτάνει το αεροπλάνο και κατεβαίνει ο Χαρίλαος, ο οποίος ήταν τότε 59 χρονών, ένας πανύψηλος άνθρωπος έτσι ωραίο παράστημα ας πούμε.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Αρχοντικός πολύ.

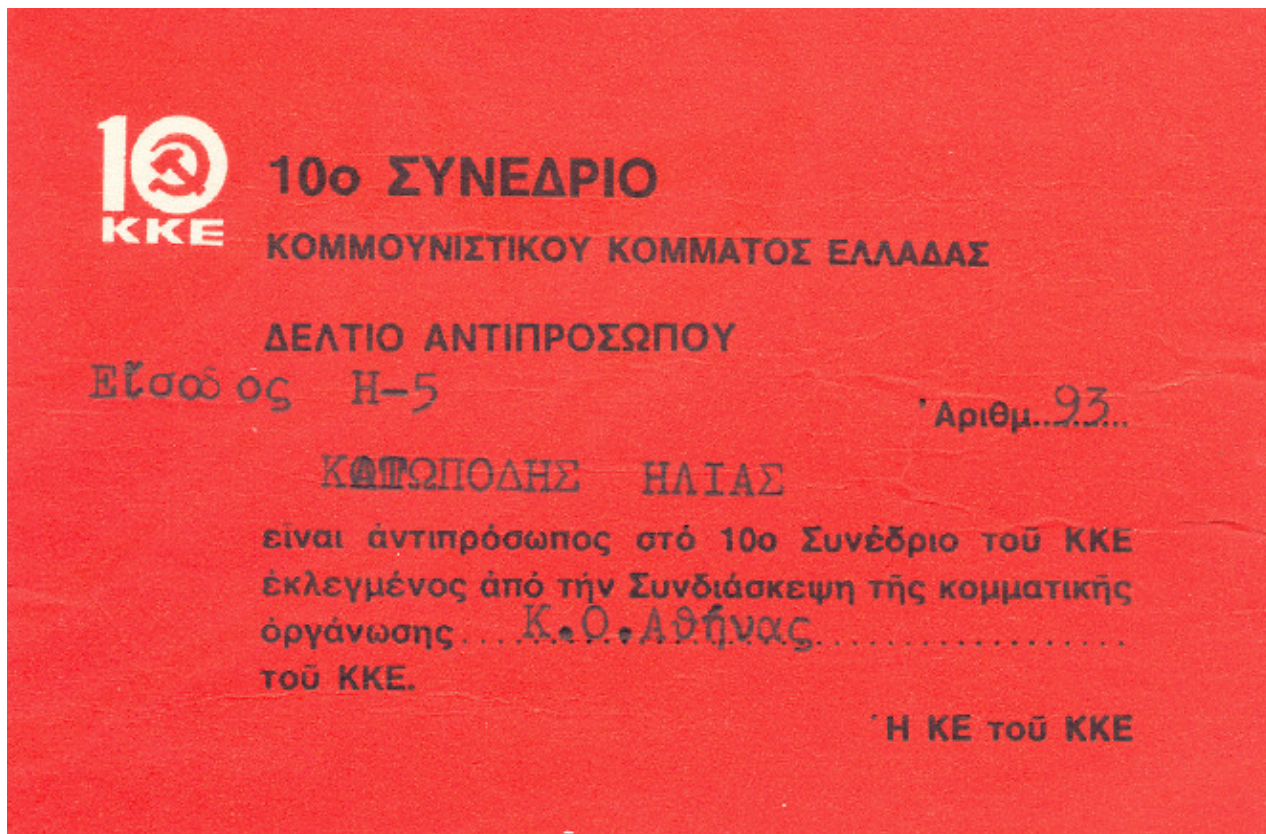
Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Αρχοντικός ναι. Έβλεπα δίπλα μου αυτούς που έλεγα προηγούμενα, που αποφυλακίστηκαν όλοι, έβλεπε τις ουλές από τα βασανιστήρια, έβλεπε όλους αυτούς τους ανθρώπους, θυμάμαι τον Κώστα τον Κάππο, ακόμα οι πληγές ήταν ανοιχτές.

Και θυμάμαι κάποια στιγμή αρχίζουμε να φωνάζουμε συνθήματα και με πιάνουν τα κλάματα. Ο Χαρίλαος ζητάει ησυχία και λέει: Σύντροφοι όλοι μαζί θέλω να τραγουδήσουμε το "Βροντάει ο Όλυμπος αστράφτει η Γκιώνα". Καθισμένοι όλοι κάτω και ο Χαρίλαος όρθιος στη μέση, τραγουδάμε. Ποτέ δεν έχω νοιώσει μεγαλύτερη συγκίνηση, αυτή η βραδιά

με έχει σημαδέψει, καμία τέτοια συγκίνηση ακόμα κι όταν γεννήθηκαν τα παιδιά μου. Αυτά.

Από κει και πέρα εντάξει, στο ΚΚΕ δουλειά.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ηλία τι θα ψηφίσεις φέτος;

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

ΚΚΕ.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Έχει σταματήσει όλο αυτό το θέμα;

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Κοίταξε να δεις, εγώ υπήρξα μέλος του ΚΚΕ 11 χρόνια. Έφυγα το 1985 μόνος μου. Έφυγα για ένα γεγονός, τα έχω καταγραμμένα όλα, που έγινε και είπα άντε γεια. Αλλά είπα άντε γεια λέγοντας ταυτόχρονα εγώ παραμένω στο ΚΚΕ οπαδός. Στη συνέχεια ήμουν 20 χρόνια μέλος του Συνασπισμού, του Συνασπισμού όμως αυτού του μικρού Συνασπισμού.

Και το 2012 όταν ο Τσίπρας έγινε Πρόεδρος και εξήγγειλε μετά τις εκλογές του 2012 τη δημιουργία της μεγάλης δημοκρατικής παράταξης της Αριστεράς, ενώ στην οργάνωση που ανήκα εκεί στη Βορειανατολική Αττική ήμασταν 25 άτομα και έβλεπες ίδια κουλτούρα, οι γυναίκες οι άντρες μαζί

γερνάγαμε ας πούμε, γηράζαμε, έτσι; Το γήρας ερχόταν, ναι. Κοινή κουλτούρα στο ντύσιμο, σε όλα αυτά.

Ξαφνικά βλέπω η οργάνωση από 25 άτομα γίνεται 100 με όλα τα λαμόγια του ΠΑΣΟΚ να έρχονται μέσα, μας καλούν σε μία πρώτη συνέλευση και κάποια στιγμή εκεί που καθόμαστε έτσι, ήμουν και μισοκοιμισμένος και ακούγαμε, έβλεπα μέσα κυρίες που μόλις είχαν βγει από το κομμωτήριο, ταγεράκια έτσι ωραία.

Και κάποια στιγμή εκεί μέσα στον ύπνο μου ακούω να συζητάν να λένε για το συμμοριτοπόλεμο. Ξυπνάμε οι παλιοί και αρχίζουμε και διαμαρτυρόμαστε, συμμοριτοπόλεμος σε συνέλευση του Συνασπισμού; "Παρακαλώ σύντροφοι" ο Γραμματέας εκεί που διηύθυνε, "να αφήσουμε τον κόσμο να εκφραστεί ελεύθερα". Εντάξει, εγώ εκείνη τη στιγμή σηκώθηκα πάνω και φωνάζοντας λέω "άντε γαμηθείτε όλοι σας" και έφυγα. Αυτό ήταν.

Όλα αυτά τα χρόνια ψήφιζα το Συνασπισμό, στις πολιτικές εκλογές δεν ψήφιζα το ΚΚΕ, όμως στο Τεχνικό Επιμελητήριο, στο Σύλλογο Τοπογράφων, στις δημοτικές εκλογές ψήφιζα πάντα τους συνδυασμούς του ΚΚΕ.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Είσαι από τότε που αποφοίτησες και τελείωσε και η δικτατορία τοπογράφος μηχανικός και δουλεύεις μέχρι σήμερα;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ναι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Έχεις επικοινωνία ακόμα μετά από την εξέγερση του Πολυτεχνείου με τους συμφοιτητές τους παλιούς;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Αυτούς με τους οποίους κάναμε παρέα τότε, δηλαδή που ήμασταν ο πυρήνας ας πούμε..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Από αυτή τη φωτογραφία που είδαμε;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ναι, ναι με όλους.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Έχετε κρατήσει αυτά τα πενήντα χρόνια;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ναι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ωραία. Ιωάννα.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ωραία, το δικό μου κομμάτι περισσότερο σχετίζεται με το σήμερα και εκπροσωπώντας και τη νέα γενιά εγώ ήθελα να σας ρωτήσω πώς διαχειρίζεστε τις μνήμες σας, τα συναισθήματα από τότε, πως νοιώθετε πώς αναβιώνετε το Πολυτεχνείο σε κάθε επέτειο ή και γενικότερα πώς σας έχει επηρεάσει στο σήμερα;

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Κατ' αρχήν να σου πω ότι με εξαίρεση τα πρώτα χρόνια των εορτασμών του Πολυτεχνείου που σαν «κομματικός αξιωματούχος» να πω, βάλτε το εντός εισαγωγικών αυτό, κατέβαινα με τα μπλοκ του ΚΚΕ από το Αιγάλεω εκεί που ήμουν, έχω πάψει εδώ και πάρα πολλά χρόνια να πηγαίνω στις πορείες του Πολυτεχνείου.

Τις μέρες του Πολυτεχνείου εγώ είμαι σε κατάθλιψη. Το λέω έτσι πολύ καθαρά. Και είμαι σε κατάθλιψη γιατί σε σχέση με όλα αυτά για τα οποία παλέψαμε τότε, αν εξαιρέσουμε αυτή την αναβάθμιση της σχολής που είπα, σε πολιτικό επίπεδο μιλάω τώρα, για μένα δεν επαληθεύθηκε τίποτα από αυτό το περίφημο «ψωμί-παιδεία-ελευθερία» ξέρω εγώ και τα λοιπά.

Όλο αυτό που επακολούθησε στη μεταπολίτευση, χωρίς να αμφισβητώ την ύπαρξη μιας αστικής νομιμότητας, όχι να την αμφισβητώ, εννοώ το γεγονός ότι υπάρχει μια ομαλή πολιτική ζωή αυτή που είναι, έτσι; Αλλά για μένα σε σχέση με τα οράματα που είχα τότε δεν επαληθεύθηκε κανένα, μου είναι αδιάφορη η όποια επαγγελματική μου επιτυχία, γι' αυτό και λέω ότι ειδικά τις μέρες του Πολυτεχνείου εγώ είμαι σε κατάθλιψη.

Δεν πάω στις πορείες, θεωρώ ότι όλο αυτό διαψεύστηκε και μάλιστα, ας μην το πω αυτό. Και κάποιοι από τη γενιά τη δική μας ας πούμε ακόμα και συμφοιτητές από τη σχολή, εντάξει, δεν είναι αυτό που θα επιθυμούσα γι' αυτούς σαν εξέλιξή τους. Αναφέρομαι σε ένα πρόσωπο συγκεκριμένο..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Αρα απέτυχε ο Νοέμβρης για σένα.

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Ναι βέβαια. Με εξαίρεση είπα, τι πετύχαμε εμείς σαν σχολή με την όποια πολιτική μας.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Όχι στο πολιτικό του πρόταγμα λέω.

Κος ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ:

Στο πολιτικό σου είπα επίσης ότι ναι υπάρχει για πολλά χρόνια μια ομαλή πολιτική ζωή, που δεν υπήρχε τα προηγούμενα, πριν από τη δικτατορία, έτσι; Δεν υπάρχουν διώξεις αυτή τη στιγμή, τουλάχιστον έτσι, αλλά ότι είμαι απογοητευμένος από αυτό που συμβαίνει σήμερα είμαι απογοητευμένος.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Θα μπορούσε να υπάρξει και κάποια σπίθα αντίστοιχη στο σήμερα, που να φέρνει εξέγερση και ανατροπή;

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Αυτές τις τελευταίες μέρες μου αρέσει, με αφορμή το δυστύχημα στα Τέμπη, που βλέπω νέους ανθρώπους οι οποίοι ευαισθητοποιούνται απέναντι σε αυτά που βιώνουμε σαν ελληνική κοινωνία. Αυτό για μένα κι επειδή βλέπω ότι η νέα γενιά σήμερα είναι καλύτερη από τη γενιά τη δική μας, η νέα γενιά σήμερα το πιστεύω ακράδαντα ότι είναι πολύ καλύτερη από τη γενιά τη δική μας, μου δίνει μία ελπίδα ότι κάτι μπορεί να γίνει. Τώρα τι θα είναι αυτό, εντάξει.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Αυτά;

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ηλία σε ευχαριστούμε πάρα πολύ.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ευχαριστούμε.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

μπορούμε να κάνουμε ένα ντοκιμαντέρ πάνω σου.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Εάν θέλεις..

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Αν δεν μας μιλήσουν οι άλλοι αυτό θα κάνουμε.

Κος ΚΑΤΩΠΟΛΗΣ:

Ναι, εάν θέλεις. ...

**Η συνέντευξη αυτή έγινε την Τρίτη 14 Μαρτίου 2023 ώρες 12:00 με
14:00**
